Mr. R. MALISAUSKAS
1609 Decatur Street N.W.
Washington, D.C. 20011
USA.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 24 — 1977 m. BIRŽELIO — JUNE 15 d. — CANADA — MONTREAL — (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

VISI PQ REMIAMIEJI KANDIDATAI PRALAIMĖJO

Montrealio Mokyklų Komisijų/katal. ir protestantų/ rinkimuose, kurie įvyko birželio 13 d. visi kandidatai, kuriuos rėmė PQ radikali kairųjų grupė, vadovaujama Lise Sarrazin, neišrinko nė vieno iš savųjų kandidatų.

Pažymėtina, kad visose Montrealio Mokyklų Komisijose šį kartą labai aktyviai pasireiškė ir katalikų bažnyčia ir taip vadinamos etninės mažumos. Drauge su kitais angliškai kalbančiais kvebekiečiais jie parodė dabartinei provincinei vyriausybei, kad nenori savo vaikų auklėjimo pajungti pekistų filosofijai, atsisakančiai dabartinių religinių normų bei pasaulėžiūrinio nuosaikumo.

Šį kartą išrinkta daugiau, negu paprastai, komisijų atstovų.

STALINAS IŠBRAUKTAS IŠ HIMNO

Maskvos naujai paskelbtame valstybės himno tekste giriama komunistų partija, kadangi ji "duodanti jėgos liaudžiai". Sename himne, kurio žodžiai nebuvo giedami po to kai Chruščevas nuvertino Staliną, - partija nebuvo minima, o tik vadai Stalinas ir Leninas.

Naujame tekste dabar minimas Leninas, kuris "įkvėpė žmones", o Stalino vardas - išbrauktas...

ATLEISTO ŠTABO VIRŠININKO PASISAKYMAS

Pietų Korėjoje laikomas JAV karinuomenės štabo viršininkas gen. John K. Singlaub, atšauktas į Vašingtoną, pareiškė, kad karo jėgų atšaukimas iš P. Korėjos reikštų karą. Taip jis galvojąs ne vienas, bet visi ten esantieji aukštesnio laipsnio karininkai. Jis liūdijo atstovų rūmų pakomiteto narians

KAIRIEJI STIPRĖJA ISPANIJOJE

Priešrinkiminiai duomenys rodo, kad kairiųjų suaktyvėjimas gali priversti Ispanijos premjerą Adolfo Suarez pergalvoti laikyseną dėl galimos ateityje koalicijos su socialistais.

Socialdemokratai ir Nepriklausomieji sudarė sąjungą specialiai būsimiems rinkimams.

STUDENTAI SVEČIAI - ŠNIPAI

Iš Washington'o paskelbta, FBI identifikavo visą eilę studentų iš kitų valstybių ir svečių, kurie šnipinėjo.

Juos verbavo svetimų kraštų agentai. Jie rinko daugiausia technikos žinias. Bet kaikurie gavo ir sunkių šnipinėjimo uždavinių.

RAY PABĖGO - BET NETOLI..

James Earl Ray, nuteistas už sensacingą ir rūpestį sukėlusį dr. Martin Luther King Jr. nušovimą, buvo išbėgęs iš kalėjimo, kartu su kitais keliais kaliniais.

Jo laisvė truko vos 55 ir puse valandos: ieškant specialiems helikopteriams, jį surado šunes sekliai, apsiklojusį purve su lapų krūva.

Ray tvirtina, kad jis nenušovęs M. L. King, o tik buvęs panaudotas nukreipti dėmesiui nuo tikrųjų nusikaltėlių. Teisme sakęsis kaltas, tikėdamasis gauti po keliolikos metų atleidimą nuo bausmės už gerą elgesį.

Sąryšyje su pabėgimu ir jo pareiškimais, sukant galvas, kaip jis galėjo be išorinės pagalbos ištrūkti iš stiprios apsaugos kalėjimo - ligoninės, iškilo įvairių spekuliacijų.

Kai kas tvirtino, kad FBI padėjusi pabėgti, kad per sąmyšį jis būtų nušautas ir neišduotų tikrųjų nusikaltėlių..

Tačiau po apklausinėjimų tie gandai nepasitvirtino.

ŽMOGAUS TEISĖS IR DETANTĖS POLITIKA

Šiai temai nagrinėti š.m. gegužės 6-8 Wild Bad Kreuth, V. Vokietijoj sušaukta konferencija. Jai pirmininkavo Miuncheno u-to rektorius prof. dr. Nikolaus Lobkewicz.

Be įdomių pranešimų, apžvalginius pranešimus apie žmogaus teisių padėtį atskiruose kraštuose padarė: latvis Olafs Bruvers, lietuvis prof. dr. D. Krivickas, ukrainietis dr. Theophil Leonti, iš Vokietijos Demokratinės Respublikos-Dieter Fotisch, čekoslovakas Pawel Tigrid, lenkas Witold Wirpsza, vengras dr. Anton Czettler, jugoslavas Ivan Cerovac, rumunas Ilie Paunescu ir bulgaras Dimiter Inkiow.

Savo pranešime dr. Krivickas, pažymėjęs, kad Lietuvoje yra susidariusi grupė skatinti Helsinkio nuostatų vykdymą, iškėlė tokius pagrindinius punktus: neigiamą teisės grįžti į Lietuvą, atlikusiems bausmę kalėjime, lageriuose ar ištrėmime, žiaurų politinių disidentų traktavimą psichiatrinėse ligoninėse, neleidimą steigti lietuviškų mokyklų už Lietuvos respublikos ribų/tuo tarpu rusai gali steigti savąsias mokyklas visose respublikose ir tuo būdu diskriminuoja kitas tautybes/, apribojimą emigruoti, susijungti šeimoms ir lankyti gimines, suvaržymus informacijos srity, religinės laisvės pažeidimus ir tikinčiųjų diskriminaciją / prijungė kun. Kazimiero Pugevičiaus apžvalgą apie pažeidimus, padarytus tarp 1975 rugpj. ir 1976/.

Diskusijose dr. A. Gerutis iškėlė klausimą apie Maskvos rykdomą rusifikaciją, kurios tikslas yra sulieti visas tautas į vieną, vadinamą sovietine, o iš tikrųjų rusų tautą.

Konferencijos dalyviai įgaliojo Miuncheno u-to rektorių konferencijos darbus perduoti Helsinkio akto signatarams, pabrėžiant, kad detantė neįmanoma be žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių gerbimo ir reikalauti, jog pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės būtų pilnai vykdomos.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ DELEGACIJA WASHINGTONE

Birželio 2-3 d.d. Pavergtųjų Europos Tautų delegacija lankėsi JAV Valstybės Departamente ir Kongrese. Iš lietuvių dalyvavo prof. dr. Bronius Nemickas, VLIKo ir Pav. Europ. Tautų seimo vicepirm., Lietuvos Laisvės komiteto narys.

Rūšium su Belgrado konferencija, delegacija kėlė klausimus apie Pavergtųjų Tautų Savaitės panaudojimą Žmogaus Teisių reikalui ir apie jų gynybą Belgrade.

Pasikalbėjimuose buvo jaučiamas reikiamas dėmesys į Žmogaus Teisių paneigimą Sov. Sąjungos dominuojamuose kraštuose. /ELTA/

SKUBIAI REIKALINGOS ŽINIOS!

Dr. B. Nemickui ir Lietuvių Žmogaus Teisių Komisijai yra reikalingos žinios:

1. Kada ir kas yra prašę leidimo išvažiuoti iš okupuotos Lietuvos arba trėmimo vietų pas kitus savo šeimos narius, gyvenančius laisvuose Vakaruose?

2. Kas ir kada prašė, bet negavo leidimo aplankyti savo artimuosius laisvuose Vakaruose arba atvirkščiai?

Žinias siųsti skubiai:

VLIKas, 29 West 57 Street, New York, 10019 /ELTA/

BENDRUOMENYBĖS

KLB X-ji KRAŠTO TARYBA

KLB X-tos Krašto Tarybos vyr. rinkimų komisija KLB krašto tarybos rinkimų taisyklių nustatytu laiku patikrinusi KLB garbės teisme, arnėradėl rinkimų skundų ir jų neradusi, remdamasi rinkimų taisyklių nustatytu laiku patikrinusi KLB garbės teisme, arnėra dėl rinkimų skundų ir jų neradusi, remdamasi rinkimų taisyklių 49-53 str. 1977 m. gegužės 26 d. nutarė laikyti į X-tą KLB krašto tarybą išrinktais šiuos asmenis:

Calgario rinkim. apylinkėje: NOREIKA Stasys/aklam./

Delhi rink. apylinkėje: AUGAITIS Petras, JAKUBICKAS Stepas, BERŽINIS Stasys

Edmontono rink. apylinkėje: DUDARAVIČIUS Algimantas /Aklam./

Hamiltono rinkimų ap-kėje: /aklamacija/ BUGAILIŠKYTĖ Onutė, KRISTOLAITIS Juozas, KUDABIENĖ Elena, KVEDARAS Valdotas, MIKSYS Jonas, MILERIS Kazys, PLEINYS Jeronimas, STANEVIČIUS Vida

Londono rink. apylinkėje: /aklam./ JAKAITIS Jonas, KERAS Stasys, PETRAUSKAS Edmundas, POCIUS Alfonsas

Montrealio rink. apylinkėje: BULOTA Rytis, KLIČIUS Algirdas, LUKOŠEVIČIUS Petras, OTTO Romas, PIEČAITIS Juozas, PIEČAITIS Vincas, RUDINSKAS Pranas, ŠIAUČIULIS Juozas, STAŠKEVIČIUS Bronius, VALINSKAS Roma

Ottawos rink. apylinkėje: /aklam./ DANYS Juozas

Rodney rink. apylinkėje: MOCKUS Zigmantas

St. Catharines rink. ap-kėje: GVERZDYS Antanas, JANUŠONIS Stasys

Sudburio rink. apylinkėje: /aklam./ BATAITIS Juozas, STAŠKUS Juozas

Toronto-Oakvilles rink. ap.: BIRETA Vytautas, PUTERIS Algirdas, MEIKLEJOHN Irena, SIMANAVIČIUS Jonas, R. ČUPLINSKAS Eugenijus, JUOZAPAVIČIŪTĖ Gabija, ČEPAS Silvestras, KUOLAS Almis, STEPONAITIS Henrikas, RINKŪNAS Antanas, KAKNEVIČIENĖ Janina, ŠERNAS Gytis, M., SKRINSKAS Vytautas, KUOLAS Augustinas, VAIČELIŪNAS Juozas, MASIONIS Saulius, STANULIS Teodoras, SKREBŪNAS Alfonsas

Vancouver'io rink. ap-je: /aklam./ GUMBELIS Edvardas

Wellando rink. ap-je: /akl./ BLUŽAS Juozas

Wondsoro rink. apylinkėje: /aklam./ KURAS Česlus

Winnipego rink. apylinkėje: /aklam./ GRABYS Juozas

Sault St. Marie apylinkės vbai atsisakius sudaryti rinkimų komisiją ir vykdyti rinkimus nesudarant tam žmonių, atstovas į KLB krašto tarybą neišrinktas.

Thunder Bay rinkimų apylinkės rinkimų komisijai pristačius kandidatą į krašto tarybą, neprisilaikant rinkimų taisyklių, atstovas į krašto tarybą laikomas neišrinktu.

Vyr. Rinkimų Komisija nuoširdžiai dėkoja apylinkių rinkimų komisijoms, jų talkininkams už darbą ir bendradarbiavimą, paraplioms, Toronto Lietuvių Namams ir kitoms institucijoms už leidimą naudotis patalpomis, vykdant rinkimus.

Vyr. rinkimų komisija: L. Tamošauskas, pirm., Bubelienė, vicep., J. Gustaitis, sekr., R. Čepaitytė, KL Jaun. S-gos atstovė, dr. Kl. Liutkus, narys.

VASARIO 16 d. GIMNAZIJON

mokytis jau užsirašė keletas mokinių ir pasiuntė prašymus gimnazijai, kad priimtų. Tačiau, yra tėvų, kurie telefonu pasiteiravo apie mokymosi sąlygas toje gimnazijoje ir iki šiol nežinome, koks jų sprendimas, ar jie leis savo vaikus mokytis. O komisijai reikia žinoti, norint visiems mokiniams parūpinti pinigų kelionės išlaidoms orlaiviu. Todėl prašome visus tėvus, kuriems rūpi savo vaikus išmokyti laisvai lietuviškai kalbėti ir rašyti, parodyti jiems V. Europą ir nori siųsti savo vaikus Vasario 16 gimnazijon, pranešti apie tai komisijai šiuo adresu: A. Tamošauskas, 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6J 3E1. Tel: /416/ 531-4469.

Prašymą priimti mokytis toje gimnazijoje reikia pasiųsti iki birželio pabaigos, pridedant pažymėjimą kurią klasę čia yra baigęs. Vasario 16 gimnazijoj priima į sekančią klasę ir grįžus Kanadon ten baigtos klasės užskaitomos. Vaikams ten gyvenant bendrabuty prie gimnazijos, saugumas yra didesnis, negu čia užpuolimų ir narkotikų apsuptoj aplinkoj ir auklėjimu ten labiau rūpinasi, negu čia.

Vykstantiems ten mokytis reikia išsiimti užsienio pasą, o prašymų formos tam reikalui gaunamos vietos paštuose. Ypatingai būtų svarbu savo vaikus pasiųsti į Vasario 16 d. gimnaziją iš lietuvių kolonijų, kur sūpnos lituanistinės mokyklos arba jų visai nėra.

Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisija

MIRĖ DR. DOMAS JASAITIS

Skaudu netekus dar vieno žymaus ir kūrybingo lietuvio.

Birželio 5 d., Mount Vernon, N.Y., mirė dr. Domas Jasaitis, gydytojas ir visuomenės veikėjas. Buvo gimęs 1898 rugpjūčio 18 Stanaičių kaime, (Garliavos valsč., Kauno apskrityje. 1917 Voroneže baigė M. Yčo gimnaziją, studijavo mediciną Kijeve, nuo 1920 Berlyne u-te, kur 1923 gavo medicinos daktaro laipsnį. Po to dvejus metus dirbo įvairiose Paryžiaus ligoninėse ir Pasteuro institute.

Nuo 1925-Šiauliuose sėkmingai darbavosi kaip gydytojas ir visuomeninkas. Iki 1944. Pasitraukęs į Vokietiją, 1945-50 Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, 1946-47 VLIKo Vykdomosios Tarybos narys. 1950 atvykęs į JAV, kaip gydytojas dirbo iki 1968.

Veikliai reiškėsi daugelyje organizacijų Lietuvoje ir išeivijoje.

Gausus spaudos darbuotojas. Iš savo specialybės daugiausia rašė džiovos klausimais. Bendradarbiavo įvairiuose žurnaluose. Lietuvių Enciklopedijos Bostone medicinos skyriaus redaktorius.

Paskutiniu laiku, VLIK o prašomas, rengė spaudai knygą "Nacionalsocialistinis genocidas Lietuvoje 1941-44", kurią tikėjosi baigti šį rudenį.

-•-

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

ŠIŲ METŲ TORONTO MAIRONIO MOKYKLOS ABSOLVENTAI — Nuotrauka St. Dabkaus.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONEI. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRĄŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Liūdnos sukakties proga

Ne kas kitas, o tarybiniai tankai 1940 m. birželio 15 d. sutrypė Lietuvos nacionalinį suverenumą, jos ekonominį ir kultūrinį gyvenimą pavertė nuolatiniu chaosu. Nuo tos dienos tikruoju Lietuvos šeimininku tapo Maskva, o keletas šimtų Lietuvos komunistų, kurių didesnę dalį sudarė tautinės mažumos, buvo pakviesti talkininkauti ardomajam darbui. Štai kaip komunistinė ideologija ir tapo Lietuvoje "viešpataujančia", nors vargu ar ir per 1000 metų negausi Lietuvos kompartija evoliucijos keliu būtų atėjusi į valdžią. O tačiau pavergėjai nesivaržė. Krašte nuo pat pirmosios okupacijos dienos prasidėjo areštai, telsmai, garbingos tautos praeities ignoravimas, jos kultūrinių vertybių naikinimas. 1941 m. birželio 14-18 dienomis Kremliaus įsakymu iš Lietuvos į Sibirą bei į kitas negyvenamas sritis buvo ištremta 40. 000 šviesiausių ir tauriausių Lietuvos gyventojų. Vežami uždaltuose gyvulių vagonuose be maisto ir vandens daugelis jų išmirė pakeliui. Nenuostabu, jog po to sekusi fašistinė okupacija jau nebuvo tokia slogi ir žiauri, kaip šis tarybinės prieš paudos laikotarpis.

1944 m. Lietuva vėl pateko bolševikinėn vergovėn. Tačiau šįkart Lietuvos jaunimas nusprendė geriau mirti kovos lauke, negu Sibiro katorgoje. Štai kilo Lietuvos partizanų pasipriešinimas, kuris savo herojka ir tragedija yra nepalyginamas su daugeliu pastarųjų dešimtmečių Afrikos, Azijos ar Lotynų Amerikos kai kurių tautų išsilaisvinimo sąjūdžiais. Deja, Vakarų tautoms, skubėjusioms užgydyti karo meto žaizdas, maža terūpėjo, kad žūsta Lietuvos jaunimas dėl savo krašto laisvės, kad apnuogintų žuvusiųjų lavonai pasityčiojimui guldomi gatvėse, kad tautoje sukeltų paniką. Net ir mažiausiuose Lietuvos miesteliuose tuo metu buvo įrengiami kalėjimai, o ginkluotame tautos pasipriešinime žuvo apie 50.000 Lietuvos laisvės kovotojų bei jų rėmėjų. Daug didesnis Lietuvos gyventojų skaičius buvo įkalintas Gulago salyne arba išblaškytas po įvairias tremties vietas. Lietuviai yra didžiai dėkingi A. Solženicyn'ui už tai, ką jis atskleidė pasauliui, ir, jei Lietuvoje laisvai būtų galima įsigyti Gulago Salyną, ši knyga būtų laikoma kiekviename šeimos, kaip tautos kančių epopėjos prisiminimas.

Lietuva nebe pirmą kartą patenka Rusijos vergovėn. 116 metų ji kentė caro jungą. Tačiau per šį ilgą laiką patirtos aukos yra gana nežymios, palyginus su tirimis bolševikinės vergovės dešimtmečiais. Laikotarpį nuo okupacijos pradžios iki Stalino mirties reikia skaityti fizinio genocido laikotarpiu. Štai čia toks atviras šimtų tūkstančių žmonių naikinimas lyg ir neįmanomas, ir M. Suslovo teorija iškeldinti ir išblaškyti lietuvių tautą po tuščias Rusijos žemes praktiškai neįgyvendinama. Tačiau, nepaisant pastarųjų dviejų dešimtmečių permainų, Maskvos planas lieka tas pats: surusinti Lietuvių tautą/ir ne tik lietuvių/, ištirpdinti ją bespalvėje kolonistų jūroje, išstumti jos kalbą, etiką, sunivelliuoti jos papročius ir kultūrą. Dabar į Lietuvą kasmet atvežama vis daugiau rusų. O kolonizaciją, savaime suprantama, tarnauja pati blogiausia rusų tautos dalis.

Sutuo glaudžiai rišasi ir visokeriopas ekonominis sąjūdis. Kasmet Maskva pasiima apie 60 procentų Lietuvos nacionalinių pajamų, o šios lėšos naudojamos konfrontacijai prieš Vakarų pasaulį, su kuriuo mūsų tautą sieja artimi dvasiniai ryšiai, kultūros ir ideologijos panašumas, iš savo kuklių likučių lietuviai, norėdami ką nors prisistatyti, vėl būna priversti vykti į Maskvą ir ten kyšiais ir prašymais maldauti malonės leisti statyti tą ar kitą kraštui naudingą objektą. Kita vertus, net nesiklausiant lietuvių nuomonės, neatsižvelgiant į krašto teritorinius erdvines ir ekologines galimybes, čia statomi nereikalingi pramonės objektai, dažnai net nuostolingi, tačiau sudarą galimybę sparčiai rusinti kraštą. Į tokias gamyklas ir fabrikus gausiai vežami ir įdarbinami kitataučiai. Be to, dėl permanentinio visos Sąjungos neūkiškumo ir aplaidumo Lietuvos gyventojams vis tenka lygintį padėtį savo darbu ir gaminiais. Metų metais visi geriausi maisto produktai ir pramonės gaminiai išvežami į Maskvą, Leningradą bei kitus Rusijos miestus, o jų vieton atkeliauja surogatai.

Mes čia neturime tikslo vardinti visų mūsų tautos sunkumų ir nelaimių. Norime tik pabrėžti: jau trisdešimt metų mes pažįstame tik tokį komunizmą! Ir teigiame – jis mūsų tautai neprimtinas! ELTA

PANORAMA

TREČIAS LAIŠKAS IŠ AMERIKOS...

Š. m. vasario 18 dieną Brooklyne, N.Y. mirė Kazimieras Klastauskas. Velionį Kazimierą jau 1934 metais randame betarnaujantį Klaipėdos krašto saugumo policijoje, kur jis dirbo kaip valdininkas kvotų dalyje. Kai 1934 metais Hitleris paėmė valdžią Vokietijoje, netrukus iš Rytprūsių Heilsbergo radio stoties buvo pradėta propaganda, raginanti klaipėdiškius sukilti ir grįžti prie Vokietijos. Propaganda vokietininkai susižavėjo ir netrukus buvo įsteigtos lygiagretės dr. Naumano ir pastoriaus Sasso nacių partijos, kurios ir pradėjo ruoštis numatyto sukilimo organizavimui. Pagaliau Lietuvai pritrūko kantrybės ir 1936 m. buvo duotas parėdymas tas nacių partijas likviduoti. Likvidavimą turėjo atlikti Klaipėdos krašto saugumo policija. Tai čia ir matome a.a. Kazimierą besidarbuojantį kvotų dalyje. Kai 1939 m. kovo 22 d. Hitleris užėmė Klaipėdą, Kazimieras kartu su kitais pasitraukė į dar likusią laisvą Lietuvą ir ten ėjo įvairias pareigas. Artėjant antrajai raudonajai bangai, Kazimieras pasitraukė Vokietiją ir gyveno anglų zonoje. Prasidėjus emigracijai, jis išvyko į Kolumbiją ir gyveno Medellino mieste, kur vertėsi knygrišio amatu. 1970 metais atkeliavo į Ameriką ir apsigyveno Brooklyne. Priklausė Lietuvių Žurnalistų Sąjungai ir jo rašinių bei nuotraukų buvo galima rasti daugelyje Amerikos lietuvių laikraščių. Paskutinius porą metų sunkokai sirgo ir mažai kur beišeidavo pasireikšti.

Labai tamsi šviesa. Amerikoje, Ozone Park, N.Y., jau keliasdešimt metų Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija leidžia tokį trimėnesinį politikos, mokslo, meno ir literatūros žurnalą "Šviesa". Šiuo metu jį redaguoja "Laisvės" redakt. Antanas Bimba. Kadangi jie čia neturi nei bendradarbių, nei žurnalistų, tai beveik visas turinys užpildomas iš okupuotos Lietyvos leidžiamų laikraščių ir žurnalų, arba ten gyvenančių sovietinių rašytojų.

Štai to žurnalo trečiame numeryje 1976 m. yra įdėtas kažkokio E. Jurgaičio pliešinys, pavadintas "Smetonos sostas", paramstytas ant Saugumo departamento, policijos ir karo teismų stulpų, gi apačioje parodyta krūva surakintų vergų /jie geriau tiktų parodyti NKVD darbus Sibiro stovyklose/. Kaip apačioje pasakyta, pliešinys buvęs įdėtas Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo politkalinių laikraštyje "Der Kemfer" 1938 m. Kaip iš to "laikraščio" pavadinimo matosi, tai jį rašė ir ten visokius Lietuvą niekinančius pliešinius pecklojo žydai komunistai, ten sedėję už priešvalstybinę veiklą. Ir tik stebėtis reikia tuo tikrai žydišku nacionalizmu: augo Lietuvoje, mito jos duonele, ėjo į lietuviškas mokyklas, arba bent jau turėjo lietuvių kalbos pamokas, bet lietuviškai neišmoko arba nenorėjo išmokti, kad net savo tas peckelynes pavadino žydišku vardu. O kai sovietai okupavo Lietuvą 1940 m. vasarą, tai tie visi kemferiai už nuopelnus buvo paskirti NKVD tardytojais, įvairių žinybų viršininkais, milicininkais ir kitais pareigūnais. O "pažangiųjų Svlesa" net su malonumu spausdina ir tokias peckelynes ir tokius aprašymus.

Kas rašo knygas okupuotai Lietuvai? Prieš kiek laiko okupuotoje Lietuvoje net dviem dalimis buvo išleista knyga "Masinės žudynės Lietuvoje 1941-1944", kurią paruošusi G. Erslavaitė, o redagavę B. Brauskas ir E. Rozauskas. Knygoje neva surankioti dokumentai ir įrodymai, įskaitant ir kalmo bobelių plepalus, kuriais stengiamasi "įrodyti", kokių baisių žudynių esą pridarę fašistai, aktyvistai ir panašus galvalas prieš "tarybinius patriotus ir kitus nekaltus gyventojus" vos tik karui prasidėjus 1941 m. birželio gale. Tačiau šioje knygoje veltui ieškotum net vienu žodeliu užsimenant, kas padarė skerdynes Rainių miškelyje, Pravieniškėse, Panevėžyje, Zarasuose ir kitose vietose. Bet kadangi tai padarė "tarybiniai patriotai", tai kaip juos pakaltinsi?

Dr. Gudonis nužudytas Panevėžio ligoninėje 1941 m. birželyje (jo žmona prie lavono).

Pažiūrėkime, kas tie tokie redaktoriai? Tai abu labai seni komunistai, kniseęsi po Lietuvos laisvės pamatais nuo pat jos įsikūrimo. Balys Baranauskas įstojo į komunistų partiją jau 1921 metais ir po to beveik nebeišėjo iš kalėjimo. Vos tik paleistas, pasirodydavo vis kitoje vietoje, bet daugiausia veikė Šiaulių apskrityje. Už priešvalstybinę veiklą karinuomenės teismo buvo baustas net kelis kartus. Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo "išlaisvintas" ir paskirtas Šiaulių apygardos saugumo policijoje NKVD viršininku. Per jo rankas ėjo visi politiniai tardymai ir išvežamųjų asmenų sąrašų sudarymas. Pabėgęs kartu su bolševikais, kartu su jais vėl grįžo ir eina svarbias pareigas, padėdamas okupantams.

Kitas iš redaktorių yra Eusiejus Rozauskas, žydų kilmės, atsikraustęs į Lietuvą 1921 metais ir slaptai veikęs komunistinėse organizacijose, leidęs slaptus raštpalaikius ir nuo 1935 m. komunistų partijos narys. Už priešvalstybinę veiklą baustas 7 m. ir sėdėjęs Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. Tai yra jau tikras "kemferis". Bolševikų išleistas iš kalėjimo, buvo paskirtas Kauno apygardos NKVD kvotų dalies vedėju ir per jo rankas ėjo visi lietuvių patriotų tardymai ir įkalinimai. Pokario metais jis ir vėl nepamainomas "kultūrinis darbuotojas". Nors Stalino laikais 1946 m. už kažką ir buvęs "represuotas", bet vėliau vėl "reabilituotas"/taip rašo Mažoji Tarybinė Enciklopedija/. Taigi, kaip sako lietuvių priežodis – "kur šuo laka, ten ir loja". Ir iš tokių rašeivių nieko objektyvaus nelauk.

A. Beržinis

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

TEBETĘSIAMOS KLAIDOS

Metai bėga nuostabiai greitai, su giedriom ir miglotom dienom, sekdami bitės dėsnius. Greitai sukaks 2 metai, mano pragyventi nepažįstamoj šalyj, kur pradedu įsigyventi į naujus papročius. Ypač sunkus persilaužimas mano amžiuje dėl kalbos.

Aš negaliu nematyti mūsų lietuviškojo gyvenimo turinio. Reikėtų įvairesnio žodžio tam aprašyti, bet man eisis geriau "iš peties", gal kad mano kareiviškas žvilgsnis...

Ir štai: pavydas, šmeižtas neapribotas, pamėgimas savus lietuvius purvu apdrabstyti čia, jau didelio "angliško ekspyrianso" žmonėse... Dažnai atrodo, kad liaupsina nesąmones, žarijas žarsto svetimom rankom. Norint, gal ir ne taip sunku būtų suprasti žmogų, kuris ilgai siekė šviesesnės dienos, ir joms pašvitėsėjus, troškta tikro nuoširdumo. Pradedu suprasti, kaip čia gali nepatikti atvažiavusieji dabar iš Lietuvos. Juk ir jie patys visokias sunkenybes perėję, pasirodo savyje šaltesni už Sibirą. Jie čia skundžiasi, kad atvykę labai sunkiai gyvenę, miškuose dirbę. Aš gi dirbau nuo 14 m. amžiaus miške ir nematau kažko nepaprasto; ir štandien žmonės dirba miškuose...

Čia ir moterys, nors sunkiai, kaip sakosi dirbančios lietuviškoj veikloj, bet jos atrodo puikiai iš veido. Gana vargininantis darbas išsėdėti prie telefono besikalbant 3 – 4 valandas be pertraukos... Per tą didelį darbą sumaišo net asmenų vardus-

Buvo toks nuostabus pasikalbėjimas su panele J. Ji sakėsi, kad nuostabiai gyvena, turi butą, mašiną ir dar po darbo pati aptvarko butą /kuris maždaug 25 kvadr. m. išklotas kilimu/. Pasibaigus pasigyrimui, girdžiu dūsavimą-kondominiumas tik pradėtas mokėti, mašina supuvusi- reikia naujos, bet žinanti ir išeiti: rasianti, vyrą su 20-30 tūkst. metinės algos, o kadangi turinti ne tik ji, bet ir jos tėvai daug pažįstamų- prisiūbagaudama per mergvakarį...

Sunku man aprašyti, kaip mane visa tai stebina ir iki šiandien nežinau, ar kas rašė apie tai savo giminaičiams į Lietuvą. Man brolis apie tai nieko nerašė.

Aš turiu daug pažįstamų Lietuvoje, lietuvių sibiriečių ypač iš Kaišiadorių rajono. Iš ten 1948 m. nemažas ešalonas gyvulinių vagonų prikimštų žmonių pavasarį iškeliavo į Sibirą. Visi ten trokšta žinoti, kaipgi šie ponai gyvena čia, kaip priima sibiriečius. Noriu pasakyti, kad mūsų tautos naštą daugiausia neša eiliniai žmonės, o ne prisiaikėliai. Čia gi jau 30 metų, kai renkami pinigai tai Lietuvai vaduoti, tai bažnyčioms statyti, tai šelpti- o tie vargšai sibiriečiai nė trupinio iš to negavo. Ir kai kurie lietuviški laikraščiai čia, vis ragina-prisiminkime persekiojamus tikinčiuosius. Ir aš matau, kad remiami tik tikintieji, arba tie, kurie priejų prisiaiko. Nemažai išleidžiama išgėrimams ir vaišėms, veikėjų pagerbimams, negu tikrai vargšams ar nukentėjusiems. Dar vis panašiai galvojama, šiiaužiama, kaip prieš 50 metų...

Neišskiriu, net ir visuomeniškais vardais pasivadinusių organizacijų vadovus, kurie save vadinasi veikėjais. Taip gi, kai kuriuos vienos krypties laikraščius, bet laikančius cenzūros kaip prie Stalino ar dabar sovietiškai laikraščiai – vienatiesa, o kita medalio pusė visai neegzistuoja.

Laikas nebetęsti klaidų, o rūpintis visais lietuviais, parodant jiems ir nuoširdumo..

Bronius Naudžiūnas
Toronto, Ont.

GALUTINIS ATSAKYMAS

Yra lietuvių, kurie norėdami save išaukštinti, stengiasi kitus numenkinti.

Bloglau yra, kai prieinama prie noro spaudoje panaudoti savo asmeniškas sąskaitas.. J. Šarapnickas lietuviškoje spaudoje aprašydamas šaulių kuopos St. Catharines įsteigimo istoriją, bemaž visą straipsnį paskyrė vien mano asmens nuvertinimui. Atsakyti į visą tai skaitau bereikšmiu dalyku, noriu tik dėl vieno punkto pasiaiškinti:

priklausau keliems organizacijoms ir niekur ir niekuomet kitų veikėjų darbų nesisavinau, kitų darbais nesigyriau ir be reikalo nesireklamavau. Taip pat ir šiame Pov. Lukšio Šaulių Kuopos steigimo reikale primetimas, kad aš kitų darbais reklamuojuos yra netiesa. Tam patelsinti yra steigiamojo susirinkimo protokolas ir kiti dokumentai.

Šaulių aš buvau nuo jaunystės laikų ir didžiuojuos dabar juo būdamas. Šaulių kas teises įsigyjau gyvendamad dar Lietuvoje, tai čia, išeivijoje, tuo labiau negali koks nors pašalietis man jų sumažinti bei panaikinti.

Be to primenu: J. Šarapnickui nesant mūsų kuopos nariu būtų gera, rašant apie šaulius, ypač apie St. Catharines kuopą, pasiteirautumėt teisingų žinių iš patikimų šaltinių, o nesinaudotumėt pašalinialis gandais.

Kuopos Sekretorius
P. Polgrimas

Suomiška kriptograma

JONAS BUTEIKA

Mažos, bet narstos Suomijos politinė būklė, gerai mums žinoma. Formaliai Suomija yra visiškai savistovi valstybė, faktinai pusiau yra satelitas, palaikanti privalomus draugiškus santykius su savo didžiuoju kaimynu ir kiekvienu klausimu, kuriuo tik kaimynas domisi, jam pritarianti. Savo vidaus tvarkymosi reikaluose, Suomija yra beveik savistovi. Užsienio gi klausimais ji stengiasi būti savistovi, bet apsidairo ir įsiklauso ataidinčio iš Maskvos garso. Tokia yra tos herojiškos tautos sąlyginė laisvė. Aišku, suomiai supranta, jog geriau egzistuoti taip, negu pasekti Čekoslovakiją, Vengriją arba Rytų Vokietiją. Šiuo klausimu suomiai yra realistai: kakta stenos nepramušti. Galima tiktai stebėtis jų sugebėjimu beveik trisdešimties metų būvyje balansuoti tarp Helsinkio ir Maskvos ištempta virve, ties gana pavojinga praraja.

Štandieną čia prašnekome apie Suomiją todėl, kad toje šalyje, kur palyginamai dar nesenai yra įvykęs pagarsėjęs bendros pasaulio taikos reikalu valstybių galvų pasitarimas ir tam tikra prasme buvo nutarta taikiai sugyventi bei priimti tam tikrí susitarimo dėsniai, pradėjo reikštis keistoki reiškiniai; kol kas pasigirstantieji iš Maskvos įspajamuosu garsu... Sovietinė propaganda, minėdama Vakaruose esančią, taip vadinamą "žinomą sambūvį", kuris visai neatitinka įtampos išardymo politikos prasmei, sambūviu aktyviai prieš tai pasisakančiu, verčiama priimti sekančius jai nelauktus faktus. Minint tą ne visai malonų faktą, šių dienų "Izviestija" rašo, kaip tik štai ką: "Kaip tas keista bebūtų, o į bendrą reakcionierišką propagandos chorą, kartais savo balsą įjungia ir kai kurie Suomijos spaudos organai"... Ir pridėkime nuo savęs, kad visai palyginant laisvos, kaip pati Suomija, spaudos, vienas plačiausiai skaitomų Suomijos laikraščių "Helsingin Sonamat", paskelbė karto politinio Suomijos eksperto, gen. J. Jarventanso, kuris nesenai vizito metu Kinijoje pasimatė su jos vadais, straipsnį. Tasai faktas davė pagrindą Maskvai rašyti apie tai, kad suomių generolas į teisingus reikalus išmoko žiūrėti pro Pekino akinius... Mes nežinome pro kieno ir kokius akinius suomių generolas žiūrėjo, bet tik viena mums aišku: jis parašė Maskvai nemalonų dalyką.

Spausdindamas tą rašinį, laikraštis gen. Jarvantanso lūpomis įspėjo suomus, kad reikia bijoti įtampos sprogimo, nes ji dabar tik dengia socialimperialistinę sovietų politiką. Pereinant į politikos įtampos atleidimo poziciją, Vakarų Europos šalys "išvijo vilką, bet palikо atdaras durís tigrui". Reikalus stebint iš to politikos taško, suomių strategas ir vertina Vašingtono-Pekino santykius, kurie ilgainiui gali tapti tikrais Vakarų Europos saugumo draudos faktoriais. O pačios JAV, nepaisant eilės jas paliečiusių aplinkybių, svarbiu saugumo stabilizacijos faktoriumi ir tai vienintėliu prieš neapdairiai išaugintą karinę pajėgą.

"Apgailestaujant - rašo generolas - tenka pripažinti, jog Europoje ligi šiol dar neįvykdyta nei viena saugumo priemonė, kuri tikrumoje reikštų naujo, saugesnio periodo pradžią. Kuo paaiškinti tokį nepaprastą suomių laikraščio pasisakymą?

Nepaisant Maskvos raminimų, Vakarų Europoje viešpatauja nervinė įtampa. Ten gyvena sovietų invazijos baimė, kuri, pagal daugelio kraštų žymių karo strategijos specialistų nuomonę, yra beveik neišvengiama. Bet strategijos požiūriu Vakarų Europa sovietams yra reikalinga. Karo su Kinija atveju, apdraustí savo užnugarį ir tuo atveju, kaipo strateginių rezervų šaltinis.

Europoje, žaibiio karo kelyje, kuriam Varšuvos pakto ginkluotos jėgos paskubomis ruošiasi, yra dvi rimtos kliūtys, tai didžioji sala Anglija ir ypatingai sunkiai konvencionalinėm karinėm jėgom pereinamos Skandinavų šalys.

Ar ne vieninteliis lengviausias ir praktiškiausias kelias į juos eina per suverenine pačios Suomijos teritoriją. Kas pasakyta yra suprantama Maskvai ir pačiai Suomijai ir kol dar nevėlu, nesiskaitant su Maskvos pageidavimais, pradedama būgnyti pavojų.

Aišku, kad Suomija kapituliuoti nenori. Nenori ji ir laikinos okupacijos ir leisti Sovietų karo mašinai perstriistí per Suomijos teritoriją, lyg "koridoriumi". Todėl, kol dar ne vėlu, pagal nusistovėjusius per trisdešimt metų šalyje papročius, suomiai skaito gerai pasaukti Vakarų Europos jėgas, nenorinčias tarnauti Maskvai, pagalbon. Kaip iš viso to matome, šiuo metu suomiai pasirinkimui kito kelio ir neturi.

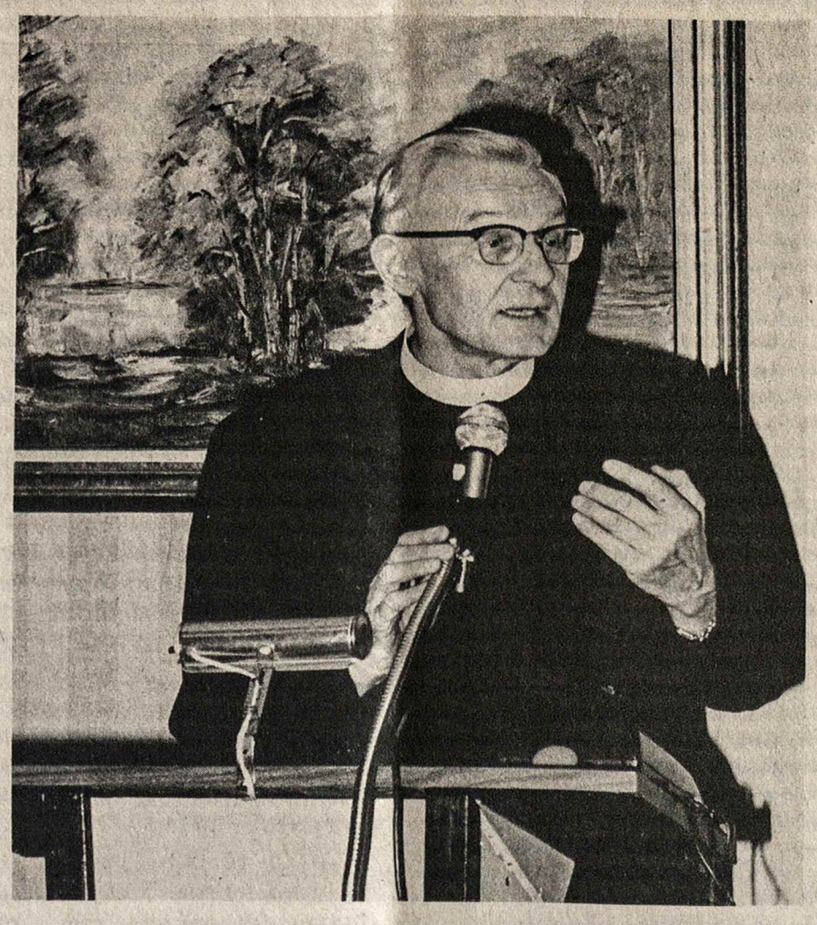

Kun. dr. J. Prunskis kalba vienos konferencijos metu Chicagoje.
Nuotrauka A. Plaušinaičio.

kun. dr. L. Prunskis labai aktyviai dalyvauja nuo 1930 metų. Per tą laiką jis yra parašęs per 10.000 straipsnių laikraščiams ir žurnalams. Daugelis jo reportažinių, labai įdomiai parašytų, rašinių buvo lietuviškoj spaudoj iš kelionių aplink visą pasaulį. Laisvojoje Lietuvoje jis buvo redaktoriumi dienraščio "XX Amžius" /1936-39/. Be to, jis buvo Katalikų spaudos biure Kauno direktoriumi 1939-40 m. Užėjus į Lietuvą raudonieiems, kun. dr. J. Prunskis pasitraukė į Vokietiją 1940 metais. Ten jis taip pat buvo rudųjų Stalino sąjungininkų areštuotas ir tik per dideles pastangas jam buvo leista išvykti į JAV. Šį laisvąjį kraštą jis pasiekė 1941 metais ir suglaudė sparnus Čikagoje. Čia jis buvo Amerikos Lietuvių Katalikų spaudos biuro direktoriumi nuo 1943 iki 1945 metų. "Draugo" redaktoriumi buvo nuo 1948 iki 1972 m. Taip pat redagavo mėnesinį, anglų kalba leidžiamą žurnalą "The Marian" /1964 - 69/, labai uolus Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis, buvo ir tebėra žurnalistikos rektoriumi Pedagoginiame Lituanistikos Institute. Nuo 1972 m. redagavo žurnalą "Laivas" ir buvo direktoriumi ALT - os informacijos biure.

Kun. dr. J. Prunskis buvo ir tebėra autoriumi daugelio knygų. Čia jų, galimas daiktas, dar nepilnas sąrašas: "Kaip rašyti į laikraščius" 1940 m. /antroji laida 1950 m./, "Komunizmas ir revoliucija Amerikoje" 1942 m. "Prie vilties Kryžiaus" 1948 metais, "Aukštyn širdis" 1957 m., "Metai su Dievu" 1958 m., "Vyrai klystkeliuose" 1960 m. "Mokslas ir religija" 1964 m.

Jo redaguoti ir itin vertingi darbai yra "Lietuvių archyvas; bolševizmo metai" 1952 m., "Rinktinės mintys" 1958 m., "Mano pasaulėžiūra" 1958 m.

Be to, kun. dr. J. Prunskis jau keli metai yra įsteigęs premijas, kurios yra išmokamos kas metai po 1000 dol. darbšiausiam ir gabiausiam lietuviui žurnalistui svetur, o taip pat tokio pat dydžio premiją už kasmetinį mokslinės bei religinės srities veikalą. Be to, dar po kasmetinę 500 dol. premiją lietuviui mokslininkui svetur.

Negana to, šiais gražiais savo amžiaus sukaktuvinių metais, kun. dr. J. Prunskis pasiryžo ir parengė knygą apie lietuvius Sibiro tremtinius ir kankinius /jų laiškai, nuotraukos, atsiminimai/ ir toji knyga jau yra atiduota spaudai. Rašančiam šias eilutes, teko pagelbėti darbščiam redaktoriui dr. J. Prunskiui tokią medžiagą renkant. 1976 m. spalio 10 dieną, tarp kita ko, jis rašė šitaip: "Mielas Prany. Su dideliu dėmesiu skaičiau atsiųstus laiškų nuorašus. Graudu net skaityti. Su kiekvienu perskaitytu puslapiu stiprėjo mintis - kaip gerai, kad leisime knygą, kur visa tai bus paskelbta visuomenei ir išsaugota ateities šimtmečiams".

Dabar gi, /1977. V. 7/ kun. dr. J. Prunskis laiškučiu pranešė, kad knyga apie Sibiro lietuvius jau atiduota spaudai.

Be to, dargi, kaip rašo: "Jeigu sveikata leis, noriu dar išleisti sąrašą Sibiran išvežtųjų. Dabar sudarome alfabetinį jų sąrašą. Bus gal apie 60.000 pavardžių".

Taigi, telaiko Aukščiausias Dievulis sukaktuvininką gyvą, sveiką ir tokį patenergingą dar ilgus, o ilgus metus, o mūsų tauta ir tėvynė džiaugiasi ir toliau džiaugsis jo nuveiktais milžiniškais plunksnos darbais.

BEBAIGDAMAS 70-SIUS, DAR ŽENGIA GALINGAI...

(Pagerbiant žurnalistą ir rašytoją kun. dr. J. Prunskį)

Kaišie metai bus nusilinkę į pabaigą, bene, judriausias, kūrybingiausias, vienu kart ir gabiausias išeivijoje žurnalistas, redaktorius ir rašytojas kun. dr. Juozas Prunskis, pagal gyvenamąją vietą čikagiškis, jau bus užsikrovęs ant pečių septyniasdešimt metelių amžiaus naštą, kurí, ačiū Dievuliui, jam dar, anaiptol, nėra sunki.

Pagal Encyklopedia Lituanica IV tome V. Bagdanavičiaus suteiktas žinias, Juozas Prunskis yra gimęs Lietuvoje 1907 metais gruodžio 22 dieną. Baigęs Kunigų Seminariją Kaune ir kunigu įšventintas 1932 metais. 1935 m. Kauno Universitete jis gavo Kanonų teisės licenciato laipsnį, lygų kitų universitetų magistro laipsniams, o 1945 metais - Katalikų universitete Vašingtone, toje pačioje Kanonų teisės srityje, gavo daktaro laipsnį už disertaciją "Comparative Law, Ecclesiastical and Civil, in the Lithuanian Concordat".

Lygiagrečiai su pastoraciniu darbu, visą laiką, visada ir visur jis buvo ir tebėra labai darbštus plunksnos darbe. Žurnalistikoje

algimanto skiltis

VILNIEČIŲ BIRŽELIS

Šauni tradicija tapo Kanados ir Jungtinių Valstybių Vilniečių Sąjungos metiniai suvažiavimai - sąskrydžiai, jau eilę metų vykstą birželio mėn. Paris, Ont. A.P. Česnulių sodyboje. Šiemet vilniečių susitelkimas numatytas birželio 18 dienos šeštadienio popiety.

Gal kaip kam ir atrodo tie vilnietiškieji birželiai nebūtinai reikalingi, gal ne tiek darbo, kiek socialinio pobūdžio susibūrimai. Tačiau taip nėra. Gyvenimo realūs faktai mūsų vilniečiams iškelia vis naujų problemų, savotiškų reikalavimų, gal net specifinių uždavinių. Čia vilniečių reagavimas ir užsiangažavimas tiesiog būtinas ir jų ryžtas turėtų būti nepavargstantis.

Atsiminkime, kad be grynai "šimtaprocentiniai" vilnietiškų reikalų, jie negali likti abejingais, kai reikalinga įmantri talka tokioje sudėtingoje situacijoje, kaip Suvalkų trikampio /Punskas, Seinai / lietuvių pastangos teisės ir jų gynimas. Čia itin jautrus, daug sumanumo ir takto reikalaująs reikalas.

Lenkiškieji sluogsniai jau kelia aliarmą Toronte, priešindamiesi metinio karavano metu Vilniaus vardo naudojimui lietuvių paviljone. Paskutinis žodis čia dar netartas ir vilniečiai, kartu su LB turės padėti nemažai pastangų esamos padėties išlaikymui ir karavano tradicijų tęsimui.

O kur dar kartatyvinė veikla vilniečių. sovietinamoje Lietuvoje rėmimas, neišskiriant ir savišių, gyvenančių dabartinės Lenkijos ribose. Žodžiu, vilniečiai savo suvažiavime turės darbingą ir plačią programą, atseit, darbo tikrai daug, kad tik dirbančiųjų pakaktų.

Vienu metu buvo iškilęs ir lietuvių meno ansamblio iš Suvalkų trikampio atgabenimo gastrolėms po JAV ir Kanadą klausimas. Čia irgi lauktų didelis ir intensyvus darbas, didžios pastangos, lėšų suradimas ir viso plano vykdymas. Atrodo, kad niekas kitas tuo reikalu perdaug nesistieloja, reiškia, "automatiškai" iniciatyva turės kristiant vilniečių pečių.

Be to, esama ir visos eilės kitų, čia neminimų, klausimų bei kitų svarstybų, kurios negalės būti paliktos tolimesniam likimui, Vadinasi, vilniečiams birželis yra ir bus itin gyvas ir nemažai įvairių įsipareigojimų reikalaujantis.

Nesvetimi jiems ir spaudos reikalai, tai yra atitinkamų brošiurų ir knygų leidyba sau ir svetimųjų informacijai. Žinant, kad jų jėgos gana ribotos, kartais tiesiog stebėtis tenka vilniečių ryžtu, savotišku "kietumu", kuris ir leidžia jiems daug ką nuveikti. Jų tarpusavis susigyvenimas, solidarumas, lenkų okupacijos laikų užgrūdintas, dažnai yra uždegantis ir sektinas.

Tad ir norėtusi suskridusiems vilniečiams palinkėti ne vien tik gero oro, kūrybingumo bei ryžto, bet, svarbiausia, kad priimti nutarimai ir rezoliucijos neliktų vien tik popieriuje surašyti /kaip tai atsitinka visai eilei mūsų organizacijų/, bet ir vilnietiškų užsidegimu bandomos pravesti iki sėkmingo užsibrėžtų uždavinių įvykdymo. Visos tos pastangos turėtų rasti dėmesio bei pritarimą ir likusioje visuomenės dalyje, žinant, kad ir vilnietiškieji siekiniai yra bendrosios veiklos neatskiriama dalimi.

Mieli tautiečiai!

Jau antras šimtmetis, kai palaidotų ir nepalaidotų mūsų kankinių už religiją ir tautą kapai yra išsibarstę ne tik Lietuvoje, bet ir beveik visoje Eurazijoje, pradedant Stutthofo Vokietijoje, per Rainius, Pravieniškes, Červenę iki Vorkutos, Krasnojarsko, Lenos žemupio kasyklų ir Sibiro miškų. Visi tie žinomi ir nežinomi kankiniai nėra gyvosios tautos pamiršti. Lietuvoje jų prisiminimas gyvas žmonių širdyse. Laisvoji išeivija nori savo pagarbą jiems išreikšti, pastatydama paminklinę Lietuvos Kankinių šventovę. Ji statoma Kanadoje, Anapilio lietuvių sodyboje, šalia Toronto ir šalia jau nuo senlaiu esančių lietuviškų kapinių. Šventovė ir į Anapilį persikėlusi lietuviškoji parapija, turi oficialiai pripažintą Lietuvos Kankinių vardą.

Šventovės statyba yra jau įpusėjusi, remiantis pradinėmis aukomis ir arkivyskupijos pašalpa. Vis dėlto, prie dabartinių kainų, lėšų dar trūksta, tad šventovės statybos finansavimo vajaus komitetas kreipiasi į visus laisvojo pasaulio lietuvius, prašydamas paremti šį vienintelį pasaulyje tos rūšies projektą ir tuo prisidėti prie Lietuvos Kankinių pagerbimo.

Stambesni aukotojai bus specialiai atžymėti šventovės sienoje, o visiems bus išduodami padėkos lakštai ir Kanadoje galioją atleidimo nuo mokesčių lapeliai.

Aukas prašime siųsti šiuo adresu: Lithuanian Martyrs' Church, 494 Isabella Ave. Mississauga, Ont. L5B 2G2 Canada.

Lietuvos Kankinių
paminklinės šventovės
statybos Finansinio
Vajaus Komitetas

Mississaugoje, Ont. Lietuvos Kankinių parapijos klebonas kun. P. Ažubalis pasirašo Šventovės statybos kertinio akmens šventinimo apeigų aktą, š.m. gegužės mėn. 29 d.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

TAUTOS SAMPRATA IR LIETUVIŲ TAUTOS INDIVIDUALYBĖ

Vytautas J. Bagdanavičius

Šis leidinys yra konspekto stiliuje parašytas ir išleistas, 132 psl. apimties.

Kiekvienam čia studijavusiam, nekalbant apie kitus, šis leidinys atrodys familiarus, nežiūrint rimtos temos pavadinime, jaukiai palmamas į rankas. Sakiniai aiškūs, pakankamai trumpi, lengvai suprantami ir skatinantys tomi, kas nepaprastai aktualu mūsų jaunimui.

Joktos problemos nebūtų šį leidinį perskaityti jaunimo stovyklose, mūsų mokyklose. Jį paskaityti balsiai, jei vaikai neprikluso joktom organizacijom-būtų tiesiog būtinas įsipareigojimas tėvams. Ir suaugusiems šiame leidinyje atsiras gyvų naujienų, šalia jau žinomų įvykių priminimo. Parašyta vaizdingai, aktualiai, moderniškai.

Įvedamajame žodyje sakoma:

Čia yra kursas paskaitų, skaitytų Čikagos Pedagoginiame Lituanistikos Institute 1963, 1966, 1969, 1973 ir 1976 metais. Paskaitų tikslas buvo padėti jaunajai Amerikos lietuvių švietuomenės kartai susiorientuoti tautiniais klausimais.

Norėdamas pasiekti šį tikslą autorius ėjo dviem keliais. Vienas kelias buvo aptarti tautos realybę ir rasti jai vietą žmogaus mokslų srityje. Kitas kelias buvo suvokti kaip ir kur stovi lietuvių tautos pažinimo mokslas. Pirmasis kelias vedė daugiau filosofine metodika, o antrasis ėjo labiau istorine metodika.

Eidamas pirmuoju keliu autorius bandė rasti pateisinimą tautinėms studijoms apskritai ir atsižvelgiant į nutautėjimo pavojus, su kuriais susiduria lietuviškoji visuomenė. Jis bandė rasti tautinėms studijoms saugią vietą tarp apgaulingo internacionalizmo ir pavojingai sustiprinto nacionalizmo.

Eidamas antruoju keliu, jis stengėsi pažinti pačią lietuvių tautą, vengdamas kai kurių, nors ir populiarių, bet nekritiškų pažiūrų į ją. Kadangi lietuvių tauta neturi labai senos rašytinės istorijos, pagrindiniai šaltiniai, kuriais jis naudojosi, buvo indoeuropiečių studijos, etnologinės studijos, religijų istorijos studijos ir archeologinės studijos. Jomis remdamasis jis bandė pateikti patikimos medžiagos lietuvių tautos pažinimui.

Teksto pabaigoje yra pridėta temų ir vardų rodyklė, kad pagelbėtų skaitytojui rasti informaciją rūpimu klausimu.

Dėl šio leidinio kainos irgi nėra ko rūpintis - tik $ 3.

bn

PLANUOJAMOS NAUJOS KNYGOS

Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla planuoja išleisti šiuos leidinius: St. Ylos Lietuvių Šeimos Tradicijos, A. Skrupskelienės redaguotą Lithuanian Writers in the USA, prof. J. Žilevičiaus suredaguotą Amerikos Lietuvių Muzika, Teatras, Šokis ir J. Prunskio Lietuviai Sibire.

Nuo savo įsikūrimo 1976 m. gale, Leidykla išleido Palikę Tėviškės Namus, knygą apie šv. Kazimiero kapines ne tik lietuviškai, bet ir angliškai. Angliška tos knygos laida vadinasi A Lithuanian Cemetary. 1977 m. pradžioje pasirodė Pensylvanijos angliakasių Lietuva. Šiuo metu spaudai jau yra atiduotas istoriko Fainhauzeno veikalas Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago.

Leidykla veikia Chicagoje. Ligšioliniai jos leidiniai buvo palankiai sutikti ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių sluogsniuose. Visi užplanuoti leidiniai rikiuojasi į lietuvių etninės enciklopedijos knygų ciklą.

b.

LITHUANIANS IN MULTI-ETHNIC CHICAGO

Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla paruošė spaudai naują knygą LITHUANIANS IN MULTI-ETHNIC CHICAGO. Knygą parašė istorikas Dovydas Fainhauzas, naudodamasis įvairiais šaltiniais ir retai besutinkamais dokumentais. Knyga leidžiama anglų kalboje. Savo turiniu tai bus įdomus ir autoritetingas leidinys ir lietuviams ir amerikiečiams.

Naujoji knyga pasirodys 1977 vasarą. Bus didelio formato, plačiai iliustruotas 230 psl. veikalas. Kartu su ankščiau išleistom knygom "Palikę tėviškės namus" ir "Pensylvanijos angliakasių Lietuva", naujoji knyga rikiuojasi į Leidyklos pradėtą lietuvių etninės enciklopedijos knygų ciklą. Tiek paties ciklo minties, tiek ligšiolinial pavieniai Leidyklos leidiniai skaitytojų buvo sutikti su entuziazmu.

Leidyklos centras yra Chicagoje. Direktorių tarybos pirmininkas yra prof. Jonas Puzinas, o valdybai pirmininkauja Algimantas Kezys, S.J. Leidyklos adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill, 60636.

b.

V. J. Bagdanavičius

ŽEMIAU DEDAME IŠTRAUKĄ IŠ SKYRIAUS:

ARKLYS - INDOEUROPIEČIŲ ŽENKLAS EUROPOJE

Šiais laikais indoeuropiečių, o tuo pačiu ir lietuvių atvykimas Europon yra tyrinėjamas, pasigaunant kitų duomenų ir kitų metodų. Ypatingą vaidmenį dabar vaidina archeologiniai duomenys. Iš jų ypač reikšmingi yra arklio atsiradimo Europoje pėdsakai ir gyvulių degintinės laidojimo kultūros atvykimas Europon. Norėdami susigaudyti, kaip šiandien atrodo lietuvių tautos atvykimas Pabaltijin, sustokime prie šių abiejų archeologinių duomenų: arklio atvykimo ir degintinių kultūrų atsiradimo.

Vienas iš pagrindinių duomenų išaiškinti indoeuropiečių atvykimo laikui Europon yra arklys. Yra sunkiai apeinamas faktas, kad indoeuropiečių reiškimasis Europoje, sutampa su arklinės susisiekimo priemonės išplitimu čia. Reikšminga arklinės kultūros tyrinėtoja archeologiniuose radiniuose pontia G. Hermes šitaip vaizduoja: raitelių kultūros invaziją Europon ir jos padarinius:

"Europos likimas tada buvo nuspręstas. Nugalint darbščias išradingas ūkininkų tautas valdovų tautai su kariniais ir politiniais instinktais, atsivėrė begaliniai įtampų plotai, nešdami kartu su savim turtus, pavojus ir sunaikinimus" /Cituota iš W. Schmidt, Rassen und Voelker des Abendlandes, II tomas, 147 psl./ "Arklys šiems polinkiams atidaro tokias galimybes, apie kurias jaučių ir kiaulių ūkininkai nė nesvajojo... Ir taip, vienu smūgiu prasideda Europos istorija ne tam, kad vėl nutrūktų... Karingų tautų gyvulių augintojų vyriausioje vadovybėje glūdėjo tendencija pravesti savo sumanymus, stipriai suorganizuoti dideles žmonių grupes, leistis į drąsius tolimus žygius, plėšimus, užkariavimus ir pavergimus".

Mums šiandien sunku tinkamai įvertinti arklio panaudojimo susisiekimui reikšmę, palyginus su ankstesniais laikais, kada susisiekimas buvo įmanomas tik pėsčiomis, ar laivais. Prijaukintas arklys įgalino žmones, palyginti, greitu laiku pasiekti tolimas vietas ir vieniems su kitais santykiauti. Arklys pasidarė ne tik privilegijuotųjų, bet ir kiekvieno susisiekimo priemonė.

Kada tai įvyko? Vieni sako, kad arklys Europon buvo įvestas 1100 m. pr. Kr., kiti - kad tai įvyko 2000 m. pr. Kr. Norėdami susigaudyti, ką arklio įvedimas Europon gali pasakyti apie lietuvių tautą, susipažinkime šiek tiek su arklinės kultūros pobūdžiu bendrai.

Visų pirma, reikia pasisavinti mintį, kad indoeuropiečiai buvo žemdirbiai. Jie buvo gyvulių, ypač arklių augintojai. Tai tvirtina tokie proistorikai kaip Fr. Kern ir O. Schrader. To negalima praleisti iš akių ką nors teigiant apie indoeuropiečius.

Daug duomenų kalba už tai, kad arklys buvo prijaukintas kur nors tarp Mezopotamijos ir vidurinės Azijos. Aukštesniose Artimųjų Rytų kultūrose arklys pirmiausiai pasirodo ne kaip jojamas gyvulys, bet kaip pakinkytas į vežimą. Ypatingai garsūs kultūros istorijoje yra vadinami kovos vežimai. Apie juos turime liudijimą Iliadoje. Kovos vežimai buvo pasiekę labai aukšto techninės laipsnio. Hermes pastebi, kad kovos vežimų kultūra Egypte ir Graikijoje pradėjo smukti jau 8-7 šimtm. pr. Kristų, užleisdama vietą ligi šiol negirdėtai naujenybei, - raitelio kultūrai.

Sudmdamas kartu visus prieinamus dokumentus W. Schmidt daro štokias išvadas apie indoeuropiečių pasisavinimą arklinės kultūros. Jo manymu, tokių pasisavinimų buvo dvi grupės. Indoeuropiečiai arklio prisijaukinimą pasisavino iš turkiškųjų tautų. "Pirmąjį kartą pasisavinimas buvo padarytas pietinės tautų grupės: indoarijų ir senųjų graikų, mikėnų kultūros laikai. Tai sudaro kovos vežimų kultūrą. Antrąjį arklio pasisavinimą atliko šiaurinė tautų grupė: germanai ir keltai, sudarydami raitelių grupę. Ilirai ir vėlesnieji graikai, atrodo, priklausė abiem grupėm. Taip pat buvo ir su keltais. Balto-slaviškos tautos tikrai neprikląusė pirmajai grupei. Nealiku, kiek jos priklausė antrajai grupei".

Su arklio kultūra Europon ateina vaizduojamieji menai. *Ligi šiol jie čia buvo nežinomi. Prieš tai Europa buvo išvysčiusi ornamentinį meną.* Graikijos ornamentinio meno laikotarpis yra vadinamas geometrinio meno vardu. Dabar pradėta vaizduoti žmogus, arklys, ožys, jautis ir stirna. Rečiau buvo vaizduojamas žaltys, dažniau - paukštis. Iš tų laikų vokiečių dievas Votanas turi arklio išvaizdą su keturiomis kojomis."

PAŽINKIME PRAEITĮ!

OSKARO MILOSZ - MILAŠIAUS KELIONĖ LIETUVON

/ Broniaus Milašiaus dalis atsiminimų /

Noriu aplankyti mamytės gimines Pilipauskus Seredžiuje ir Sirutavičius. Iš ten vyksiu į Kauną aplankyti senų draugų, paskui į Vilnių pas gimines bei gausius pažįstamus. Pagaliau, jeigu karas neužklups, - važiuosiu į Gudiją aplankyti dėdės/ tėvelio brolio/. Pas dėdę ilgai nebūsiu, nes jis ir jo šeimas lenkomanai ir tik dėl tos priežasties tėvelius atskyriečiau į Paryžių. Apie Gudiją mes nieko nenorime žinoti, nes mūsų gyslomis teka lietuviškas kraujas, nepaisant nemokėjimo gerai lietuvių kalbos. Mano prosenelliai kalbėjo namuose tik lietuviškai. Baudžiavos laikais nuo caro bei ponų priespaudos buvo išbėgę į Bulgariją, vėliau į Jugoslaviją. Kai baudžiava pasibaigė, tėvelliai sugrįžo į tėviškę, bet rado ją visiškai sulenkėjusią. Tada kalbėjomės su kaimynais gudais-gudiškai, lenkais - lenkiškai, su rusais - rusiškai, o lietuvišką žodį išgirsti buvo didelė naujiena. Mano tėvelio vyresnysis brolis baigė lenkų gimnaziją Vilniuje ir vedė varšuvietę. Tada mūsų giminystės santykiai visiškai pašlijo, nes jie mano tėvelius ir mane pravardžiuodavo "žmuidzek, cham". Po paskutinio Lietuvos dvarponių bei bajorų sukilimo visi jų dvarai buvo konfiskuoti rusų valdžios ir vėliau apgyvendinti rusais. Kadangi tėvelis turėjo ilgametę praktiką dažininkystėje, atsivežtą dar iš Bulgarijos, pasikviečiau tėvelius atvykti į Paryžių. Tėvelis dirbo daržininkystėje Paryžiaus priemiestyje iki amžiaus galo".

Po trumpos pertraukos, tėvelis paklausė svečią: "Ar Tamstai patinka prancūzai, ir kokie jų papročiai?" Šiuo klausimu svečias buvo lug pažadintas iš pašalinių minčių ir įsikarščiavęs, pradėjo berti akademiškus sakinius, kalbėjo, berods, daugiau negu tris valandas, be pertraukos. Svečio kalbos iki galo išklausėme tiktai tėvelis ir aš, o kiti visi namiškiai, snaudulio apimti, nuėjo į lovas pošlo.

Svečias sakė: "Prancūzų kultūra ir civilizacija yra pavyzdys visam pasauliui. Paryžius yra kultūrinis lopšys, iš kurio sėmėsi viso pasaulio naujosios mokslo šakos, ypač gimenas ir technika, neišskiriant madas.

Jeigu Prancūzijos didvyris Napoleonas nebūtų sudraudęs Rusijos, tai Azijos ir slavų tautos būtų nuteriojusios ne tik Europą, bet tikriausiai, ir visą pasaulį. Prancūzų tauta yra giliai religinga, ypač valstiečiai. Kai kurie net mano, kad dangaus karalystė - tik prancūzams, nes Bernadeta pati kalbėjo su Dievo Motina Marija ir skelbė pasauliui, jog Marijos apsireiškimas Liurdeirmta santaika tarp prancūzų tautos ir Dievo karalystės. Iš tikrųjų, kai arčiau susipažinau su Prancūzijos liaudimi, pamačiau - jie pilnai tiki, kad Dievo malonės teikiamos iš dieviškos išminties tiktai prancūzams, nes kitos tautos dieviškoms tiesoms dar nepribrendusios.

Kartą parašiau straipsnį studentų žurnalui tema Liaudies Pasaulėžiūra. Jame kritikavau prancūzų valstiečius: jų banalumą, fanatizmą ir nesusivokimą religinėje tiesoje. Išgyriau senus lietuvių papročius, jų tvirtus įsitikinimus Praamžiaus galybe ir išmintimi, ir žmogaus meile artimui - žmogui.

Dėl to straipsnio buvau savo geriausių kolegų pravardžiuojamas "pagoniu" bei "europietišku aziatu". Kartą, artimiausieji mano kolegos, kuriems kadaise padėjau paruošti užbaigiamuosius egzaminus, pasikvietė mane Velykų šventes švęsti jų tėviškėje, apie 40 klm. už Paryžiaus. Nelaimei, sutikau važiuoti...

Kolegų Roberto ir Aloyzo tėviškė nustebino mane, nes mačiau prie upės kranto riogsančius didelius baltus mūrinius trobesius, raudonais čerpių stogais. Tvartai-pilni įvairių gerai nušertų galvijų. Aptvarai - pilni įvairių rūšių namininių paukščių. Džiaugiausi, kad mano kolegos iš turtingų namų. Jų šeimos sudėtis: tėvas - armijos atsargos generolas, motina - filosofijos daktarė, labai išdidi ponia ir kolegų sesuo Orleana, baigusi ekonomiją ir buhalteriją ir toje srityje tvarkė tėvų ūkį. Matėsi ir keli samdiniai. Atostogų metu pasistengiau būti paklusnus ir mandagus. Beveik pastoviai dirbau buhalterijos raštinėje ir buvau Orleanos dešiniojoji ranka. Orleana Irjos tėvai mano sumanumu ir darbštumu buvo labai patenkinti ir vėliau pripažino mane savo šeimos nariu. Kolegos asistavo agronomui: laukuose, prie dirvų tręšimo, sėklų kryžiavimo ir tvartuose prie gyvulių suporavimo bei apvaisinimo.

Laisvą laiką ir aš praleisdavau tvartuose bei aptvaruose ir godžiai stebėdavau galingų bei žąsinų kruvinas peštynes. Tvartus, kuriuose buvo laikomi buliai ir eržilai, manęs vieno neleisdavo jų lankyti, tik retkarčiais mano kolegos įsileisdavo pasižiūrėti tų pabaisų. Prie jų drąsiausiai prieidavo tik jų šėrikai ir pats šeimininkas - generolas.

Vieno šeštadienio rytą bulių šėrikas pastyčiojo iš mano kolegų, sakydamas: "Nelandykite arti bulių, nes tie žvėrys gali jus ne tik ragais prismeigti prie sienos, bet gali ir pasibraukti po uodega".

Tos pajuokos mano kolegoms užteko, ypač, ambicingajam Aloyzui. Jiedu bulių šėrikų apskundė savo tėvui ir paprašė, kad už jų garbės įžeidimą jį griežtai nubaustų.

Tėvas, ištyręs reikalą iš esmės - garsiai nusijuokė - tikriausiai ir buvote verti Michaelio pajuokos...

Tada, kerštingasis Aloyzas be atvangos manęs klausė patarimo, kaip atkeršyti Michaeliui? Aš, ilgai negalvojęs, juokaudamas pasitariau: "Prieš liuobiant, piktiausiam buliui reikia po uodega pabrukti dilgėlių saują". Abu kolegos man plojo per petį ir ilgiau nelaukęs, Aloyzas jau buvo sugriebęs dilgėlių gniūžtę. Tai matydamas, patariau to juoko nekrėsti ir numesti tas dilgėles, nes iš to gali būti graudžios pasekmės. Bet Aloyzas išdidžiai mums atsakė: "Visas pasekmes sukraukite ant mano pečių!"

Kai bulius, nudegęs užpakalį trypė, baubė ir ragais sienas draskė bei retežius žvangino, tada mes pabugome, kad jis nenusidaužtų nuo retežio ir kad nesubadytų kitų, pririštų bulių... Brolis Robertas greitai susiorientavo ir pagriebęs kibirą, pripumpavo šalto vandens ir vožtelėjo buliui jį ant užpakalio. Po valandėlės bulius aprimo. Tai buvo apie 4 val. p. p. Nelauktai šeimininkė mus pakvietė ateiti į saliona, nes esama svečių. Aš bandžiau atsikalbėti prieš kolegas, aiškindamasis, kad svečiai ne man, bet jiems. Kadangi nugirdau prieš porą dienų buhalterijos raštinėje šeimininkė tarėsi su Orleana paruošti vaišes savo sūnums, sėkmingai baigusiems agronomiją ir humanitariją. Kolegos mane be atsikalbinėjimo įsiprašė į saliona, kuriame mūsų laukė gražus būrelis jaunimo.

/bus daugiau/

CHICAGO:

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Gegužės mėn.30 dieną Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse įvyko didingas mirusiųjų pagerbimas. Iš pat ankstaus ryto į kapines ėmė rinktis tautiečiai ir puošti savo artimųjų kapus, o šauliai ir karo veteranai lankė savo organizacijų mirusiųjų narių kapus.

10 v. 30 min. prasidėjo pamaldos, kurias atnašavo Tėvų Jezuitų provinciolas kun. L. Zaremba S.J. ir Šv. Antano parapijos Ciceroje klebonas kun. J. Stankevičius. Labai gražiai pasirodė uniformuoti su kardais Lietuvos Vyčiai. Nors jų dalyvavo nemažas būrys, bet ir patys jauniausieji jau peržengę pensijos amžių, Don Varnas posto karo veteranai ur šauliai taip pat dalyvavo šiose iškilmėse.

"Atmink, Viešpatie, visus žuvusius dėl mūsų tėvynės Lietuvos laisvės ir nuvesk juos į savąją šviesos karalystę" - skambėjo kunigo maldos žodžiai, kurie smigo į širdis keliems tūkstančiams susirinkusių tautiečių.

Po pamaldų, pagerbdami mirusius, Don Varnas posto veteranai saliutavo trimis šautuvų šūvių salvėmis.

12 valandą prasidėjo apeigos prie kapinių steigėjų paminklo. Kalbėjo kapinių direktorius klebonas kun. J. Stankevičius, pasauliečių teisėms ginti komiteto pirmininkas Algis Regis ir šaulių rinktinės pirm. Vladas Išganaitis.

Vėliau šauliai vyko prie pulk. Mykolo Kalmanto kapo, o juos sekė ir lietuvių visuomenė. Čia apeigas atliko Vytauto D. Šaulių Rinktinės pirm. Vladas Išganaitis, ramovėnų pirm. gen. št. pulk. Karolis Dabulevičius ir LŠST pirm. Karolis Milkovaitis. Iškilmės baigtos giesme Marija, Marija ir Lietuvos Himnu. Vladas Išganaitis visus susirinkusius pakvietė pietums į šaulių namus.

Negalima nepaminėti šaulių moterų vadovės Stasės Cecevičienės. Ji, šaulių namuose paruošusi visus produktus, paliko šeimininkavimą kitoms, o pati dalyvavo kapinėse visose apeigose, gi grįžusi į šaulių namus, tuojau dirbo virtuvėje bei salėje, patarnaudama susirinkusiems. Pietūs buvo visiems susirinkusiems nemokamai ir tikrai skanūs, o kas norėjo atsigaivinti, buvo aprūpinti šaltais gėrimais.

Šauliai, skautai ir kiti tautiečiai, kurie norėtų aplankyti buvusio vyriausio skautininko, 10 metų Lietuvos Šaulių Sąjungos vado, Klaipėdos atvadavimo didvyrio, pulk. M. Kalmanto kapo, jis yra 72 bloke, 17 b. sklype. Tegul ant jo kapo, bent vasarą, niekada nenuvysta gėlės.

S. Paulauskas

VIENERI METAI ORO BANGOMIS. . .

Nors mažas laiko tarpas-vieneri metai- bet naujai įsteigtai radio programai jau ne mažas. Belikus Chicagos padangėje vos vienai programai, kilo mintis ieškoti laiko įvairiose stotyse naujai, nors valandą laiko kas savaitėje užimančiai programai. Padėjus pastangų, 1976 m. birželio 4 d. buvo pradėta nauja lietuviška programa Lietuvos Aidai, kuriai suėjo vieneri metai.

LA programai sunku klestėti ypač ateinant vasarai, kai daugumas ekonominio ir kultūrinio gyvenimo sumažėja.

Nors programa vyksta vėlyvu laiku, 10-11 val. vakaro penktadieniais, bet atsiranda geraširdžių prekybininkų ir įstaigų ateinančių talkon . Ateina talkon ir įvairūs specialistai bei savo srities žinovai, kalbėtojai, ateina ir dalis organizacijų su parama. Sunku čia visus išvardinti, bet norime paminėti, kad esame ypač dėkingi dr. K. Juciui, adv., dr. Bylaičiui, kun. J. Juozevičiui, kun. dr. K. Trimakui ir kitiems talkininkams. Jų geras žodis ir patarimai klausytojams davė daug naudos ir dvasinio peno. Taip pat dėkingi ir lietuviškai spaudai, garsinusiai mūsų programą.

Programos laidas plečiant, atėjo kiek vėliau talkon dr. Leonas Šulas, teisininkas Pr. Šulas. Pirmasis skaitė paskaitą iš sveikatos srities, o antrasis socialinės apdraudos. Tai labai reikšmingi ir gyvenimiški reikalai.

Paskutiniu laiku į LA yra įvesti šie skyriai: Pasakų Pasaulis-mūsų mažiesiems, literatūros ir meno Plunksnos Pokalbis, Lietuvių Koplyčios valandėlė, kurią veda Vyt. Cibas ir Kulinarijos Kampelis, kurį tvarkys Asta Motušiutė. Netrukus pradėsime transliuoti Dėdės Kazio perduodamas pasakas. Tai uolus LA talkininkas Kazys Šoblevičius. Jis dideliu darbu ir kantrybe jas ruošia. Girdite ir organizacijų prabešimus, paminėjimus švenčių. Žodžiu, visose trijose laidose vis kas nors naujo ir naudingo visiems klausytojams.

Primename laidų laiką: penktad. -9:30v. v., 1490 AM banga; šeštad. - 8-10 v. v. 106, 3 FM banga ir sekmad. - 9:30-10 v. ryto, 1230 AM banga.

Šias radio laidas išlaikyti reikia daug išlaidų ir pastangų. Tikiu, kad LA klausytojai tai supranta ir padės man jomis rūpintis dar ilgesnį laiką. Laukiu talkos ir paramos!

Kazė Brazdžionytė

"LIETUVOS AIDŲ" radijo programa

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

Veikia savaitgaliais:

Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vak. AM -1490, iš WOPA stot.

Šeštadieniais 8:00 - 10:00 val. vak. FM - 106.3 iš WLNR stot.

Sekmadieniais 9:30 - 10:00 val. ryto AM - 1230, iš WJOB stot.

Adresas: 2646 West 71-st St. Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

KREIVI VEIDRODŽIAI

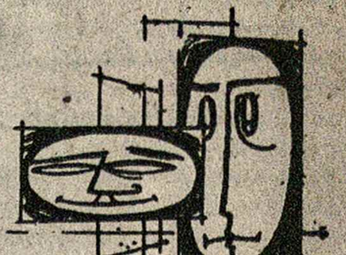

IŠ PARINKTŲ KAZIO BENIUŠIO MINČIŲ:

— Kaune yra aukštų pastatų, bet kartais ir naujų stato. Kartą iš statomo tokio pastato nukrito plyta, pataikė į praeivį ir jį užmušė. Subėgo žmonės ir pamatė, kad tai rusas. Viena žiūrovė ir sako: — Taigi, tų rusų tiek priveže, kad nebėra vietos kur ir plytai nukristi.

— Kaune panelė Marija Uodegaitė prieš šliūbą nuėjusi pas seną kleboną paprašė, kad užsakus apsakydamas pakreiptų jos pavardę. — Gerai, gerai dukrele, pakreipsiu. Atsakė klebonas.

Bažnyčioje iš sakyklos užsaką sakydamas klebonas pasakė: Panelė Marija Uodegaitę pakreipusi eina į stoną moterystės. . .

YUKON TERITORIJA

(Porter Creek Whitehorse)

Vakar, gegužės 16 čia buvo "sniegenos"-lėktuvų eskadrilė- kalnais, pakalnėmis, padebesiais-šaudydami, nardydami, kaip šaudyklės sumanios audėjos rankose, sidabro paukščiai. Tai vienas iš daugelio šitos žemės apraiškų.

Štai Whithorse, kurio vardas kilęs nuo Yukono upės krioklių, kur balti vandenys šokinėja per gilių pakrančių akmenynus, nėra daug didesnis už vidutinį Lietuvos apskrities miestą. Tačiau, neužmirština, kad čia sostinė teritorijos, kurios dydis praneš bet kurią Europos valstybę. Per čia eina Aliaskos plentas, kuriuo kas met atvingiuoja iš "anapus" turistai be skaičiaus. "Anapus", vietos tarme, re ne - reiškia amžinybę, bet viską, kas nėra Yukonas. Čiabuviai, ne be pagrindo, įtartinai žiūri į visa tai, kas praeina "progreso" vardu ir pavydžiai gina savitą Yukono teritoriją. Yra ženklų, kad mūšis buvo praloštas prieš keletą dešimtmečių, bet nėra abejonės, kad kova tęsis toliau. Patsai planetos klimatas rodo pasikeitimo ženklų. Pereita žiema buvo šaltesnė kaip vidutinė lietuviška žiema. Tai buvo pirmą kartą, bet gal nepaskutinį, kas ži - no. Nuo balandžio iki spalio dienos yra ilgos, sausos, saulėtos, o apie Jonines, nakties iš viso beveik nėra. Vaismedžių nesimato, bet eglės, pušys, topoliai tiesiasi iki pačios padangės, kurios grožis ir įvairumas praneša žemės besikeičiantį kalnų žemėvaizdį. Daržininkai lenktyniuoja savo augintų produktų svoriu ir dydžiu. Retkarčiais pamatysi arklių ar raguočių kaimenę. Kartais naktį nuo rudens iki pavasario pamatysi šiaurės pašvaistę. Nuo žiuoruojančio šiaurės dangaus tiesiasi šviesos vėduoklėmis per nakties žvaigždėtas padanges, verda, keičiasi, mirguliuodamos laumės juostos varsomis- valandomis.

Šitą visą negalėtumei aprašyti, kaip ir visą panoramą. Kiekvienas dailininkas yra mėginęs ir pažinęs savo pastangų menkystę. . .

Aguona

Kun. dr. Felikso Gurecko laidotuvių metu Šv. Kazimiero kapinėse. Dešinėje velionio brolis Leonas iš Montrealio ir sesuo Ona Bakaitienė.
Nuotrauka V. Butėno, jr.

WORCESTER, MASS.

PAMINKLAS ŽUVUSIEMS KOVOTOJAMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa, paskatinta Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. A. Miciūno, ėmasi iniciatyvos šios bažnyčios šventoriuje Worcesteryje pastatyti paminklą Worcesterio lietuvių vardu ir jis bus dedikuotas visiems žuvusiems kovotojams už Lietuvos laisvę.

Kovotojo vardas pavartotas plačia prasme, neapsiribojant vien šių laikų didvyriais, bet prisimenant ir tuos, kurie dėl laisvės kovojo ir gilioje senovėje. Mes juk turime gražių pavyzdžių. Juk Pilėnai dar ir dabar visus jaudina.

1864 m. sukilimo kovotojas T. Dalevskis, rusų sušaudytas Vilniuje, taip pasakė: "Mylėjau savo tėvynę, kovojau ir man malonu atiduoti savo gyvybę". Kiek žuvo ištremtų į Sibirą už maldaknygę, lietuvišką spausdintą ar gyvą žodį.

1918 metais, kada Lietuva kėlėsi laisvam gyvenimui, savanoriai-kūrėjai pirmieji sudėjo didžiausią kraujo auką ant tėvynės laisvės aukuro. P. Lukšys buvo pirmoji auka.

Kariai - jie visi savo krauju užtikrino Lietuvai Nepriklausomybę. Pirmoji karininkų auka už tautos laisvę buvo A. Juozapavičius.

Laisvoji Lietuva išaugino Šaulių Sąjungą. Šauliai žygiavo šalia kariuomenės Jie buvo pirmieji kariuomenės padėjėjai pavojaus atveju.

1940 m. Kremliaus tankai sunaikino Lietuvos Nepriklausomybę. Naujos kraujo aukos už Lietuvos laisvę dedamos ne tik raudonųjų, bet ir rudųjų okupantų metais.

1944 m. vasarą viską naikinančios hunų gaujos antrą kartą grįžta į Lietuvą. Vėl daugelis, o jais pasekė ir jaunimas, išėjo ginti Lietuvą nuo okupanto teroro ir gynė ją 10 metų, nežiūrint kad daugelio išniekinti kūnai gulėjo miestų aikštėse.

Priešas įveikė partizanų pasipriešinimą, bet jų pralietas kraujas už laisvę ir šiandien ugdo gimtojoje žemėje naujus kovotojus: R. Kalanta, M. Tumonis ir tūkstančiai kitų. Tarpe jų, kaip anais laikais, taip ir dabar, rikiuojasi dvasiškija: 1947 m. komunistų sušaudytas vyskupas Borisevičius ir 1953 m. Vladimiro kalėjime nukankintas arkivyskupas M. Reinys.

Jų visų garbei ir atminimui ir statomas šis paminklas. Jis primins laisvojo pasaulio lietuviams visus žuvusius kovotojus ir paskatins tęsti kovą už Lietuvos laisvės atgavimą. O pavergtiesiems mūsų broliams tėvynėje bus naujas vilties žiburys.

Vieni mes be jūsų laisvojo pasaulio lietuviai finansinės paramos neįstengsime paminklo pastatyti. Todėl kreipiamės į organizacijų vadovus ir asmeniškai į brolius ir seses lietuvius, kad suteiktumėte auką šiam kilniam tikslui. Nė viena auka nebus per maža ar per didelė. Aukos bus atskaitomos nuo federalinių mokesčių Jas siųskite: Lithuanian Memorial Fund, c/o St. Casimir's Chirch Rectory, 41 Providence Street, Worcester, Mass. 01604.

Paminklo Statybos Komitetas

sudbury

SPAUDOS GEGUŽINĖ

SUDBURIO APYLINKĖS ŽUVAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ "GELEŽINIO VILKO" KLUBAS RUOŠIA PIRMĄJĄ ŠIŲ METŲ VASAROS SEZONO GEGUŽINĘ

— • —

Gegužinė rengiama Viktoro Gudriūno ūkyje birželio 26 d., sekmadienį. Iš gegužinės visas gautas pelnas skiriamas Kanados lietuvių spaudai paremti. Tad kviečiame visus kuo skaitlingiausiai dalyvauti ir savo draugus pasikviesti, kur be smagaus laiko praleidimo savo draugų ir bičiulių tarpe, tuo pačiu paremsite Kanados lietuvių spaudą.

Žuvautojai, prašome atsivežti žuvavimo įrankius, nes už didžiausią pagautą žuvį yra paskirta graži taurė. Šaudymai skriejančių lėkščių ir į taikinėlius. Karšti pietūs, šalti užkandžiai, bei kieti ir minkšti išgėrimai. Turtinga loterija ir kitos įvairenybės.

Klubo Valdyba

A (△) A

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS; BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI — ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Atėjęs pas mus — nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val nakties

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PAIEŠKOMAS Albinas VAITEKŪNAS iš Gindvilų km. Ieškomasis daug metų gyveno Montrealyje ir dirbo popierio fabrike.
Ieškomasis ar jį žinantieji praneškite jo adresą į NL redakciją.

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905

636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $9,000.000

MOKAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%
sąskaupas	7,5%
term. depozitus 1 m.	8,5%
IMAME UŽ:	
asmenines paskolas	11%
nekiln. turto pask.	9,¾%

SKAUTAMS

LAUKIAME VISŲ ROMUVOJ!

Įvairių sukakčių rikiuotėn šiais metais įeina ir skautiškoji ROMUVA. Šiai gražiai stovyklavietei jau 15 metų! Kiekvieną vasarą dvi savaites joje stovyklauja Toronto, Hamiltono, Londono, Niagara Pusiasalio ir kitų vietovių skautai-ės, dažnai prisimdami ir svečius iš Detroito, Clevelando, net Chicagos. Ne kartą stovyklavo čia ir Montrealio skiltys ir pavieniai skautai. Šalia stovyklų Romuva naudojama ir didesnėms vienetų iškyloms. Apylinkė labai įdomi, ir skautiško patyrimo ieškantiems- tai puiki ausia vieta. O svarbiausia, kad ji sava. Ne vienas jai davė Mažosios Lietuvos vardą. Todėl, kai tokia praktiška ir sentimentais perpinta vietovė švenčia sukaktuves, stovyklavietės ir Kanados rajono vadovybė negali pro jas tylomis praeiti. Ne- ji išsiuntinėjo visiems Kanados ir JAV skautų-čių vienetams "Šauklį", kuriame skiltys ir vadovai-ės kviečiami į sukaktuvinę Romuvos stovyklą rugpjūčio 6-20 d.d.

Programoje- įdomios skilčių varžybos lietuviškumo, stovyklavimo ir sporto srityse. Visa tai bus vykdoma užsiėmimų metu. Šiaip gi normalus, įprastas stovyklavimas, kaip ir visuomet atneš daug įdomių nuotykių, kurie virsta malonia prisiminimais. Pranešti apie ketinimą stovyklauti reikia iki birželio 15 d.:

S.L. Gvildienė,
75 Ben Valley Dr., Scarboro, Ont. arba
S.L. Kalinauskas,
43 Glenlake ave, Toronto, Ont.

Gavę pranešimus, rajono vadovės išsiuntinės registracijos lapus ir kitą informacinę medžiagą. Registruotis reikia iki liepos 24 d.

TAD LAUKIAME VISŲ IR IŠ VISUR ROMUVOJE! Č.S.

V. Kizlaičio nuotrauka iš Jubil. Stovyklos 1973 metais, kurioje buvo susitikę iš visur skautų veikėjai: iš kairės — s. kun. Pakalniškis, s. kun. S. Kulbis, ps. J. Šenbergas, kun. Dzegoraitis, s. V. Varnas ir ps. K. Prišgintas

Kanados Lietuvių Fondo suvažiavimas

KLF suvažiavimas įvyko 1977 m. birželio 4 dieną Toronto Lietuvių Namuose. Dalyvavo 236 atstovai, suvažiavimui pirmininkavo Tarybos p-kas dr. A. Pacevičius, pasikeičiant su V-bos p-ku H. Stepaičiu. Sekretoriavo P. Januška, J. Karka ir dr. K. Liutkus.

Suvažiavimą sveikino Lietuvos Generalinis Konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB p-kas J.R. Simanavičius ir kt.

Buvo pagerbti KLF mirusieji nariai tylos minute.

KLF Tarybos p-kas dr. A. Pacevičius padarė metinės veiklos apyskaitą.

Kanados fed. valdžia yra patvirtinusi KLF statuto pakeitimus. Dabar ir su 10 dol. įnašu, aukotojas yra skaitomas pilnateisiu KLF nariu. Valdomieji organai dirba be atlyginimo ir apmokamos tik administracinės išlaidos, kurių per metus turėta $ 725. Dr. A. Pacevičius paminėjo Jokubulių šeimą, kuri per trumpą laiką jau davė KLF $ 2200. KLF kapitalas dabar yra $ 161.937 su 700 narių.

Lietuvių organizacijų veiklai sustiprinti per 1976 m. išdalinta $ 9300. KLF pinigai yra laikomi lietuvių kredito bankeliuose: Paramoje- $ 107.987, Prisikėlimo parapijos - $ 27.621, Montrealio Lite - $ 6.065, Hamiltono "Talka" - $ 9.164, TL Namai, skola - $ 11.700. Viso $ 161.937.

Laidotuvių progomis vietoje gėlių surinkta $ 2000.

Į KLF Tarybą išrinkti: dr. A. Pacevičius, J. Kšivickas, p. Petraitis, V. Ignaitis, A. Lukošius, P. Januška, J. Bersėnas, E. Čuplinskas, S. Jakubickas, V. Montvilas, adv. A. Puteris /jis gavo daugiausia balsų- 220/, L. Tamošauskas, L. Skripkutė, E. Petruševičius ir K. Gaputis.

Į KLF Revizijos komisiją išrinkti sekantys asmenys: V. Aušrotas, A. Bumbulis, dr. A. Dailydė.

KLF V-bos p-kas H. Stepaitis pranešė, kad jis iš valdomųjų organų pasitraukia ir pastebėjo, kad per 1977 metus į KLF įstojo 40 naujų narių su $ 7200 įnašu.

Jis taip pat iškėlė Montrealio LF įgaliotinio B. Staškevičiaus veiklą, nes jis per trumpą laiką surinko virš $ 1000. Taipgi atžymėjo veiklą ir inž. Paškevičiaus Ottawoje ir p. Skardžio.

Taip pat buvo pažymėta, kad buvo ruoštas 1976 metų gruodžio mėn. 5 dieną solistų /S. Baro, J. Vaznelio ir D. Stankaitytės/ koncertas, davė pelno virš $ 500.

Buvo nutarta skirti KLF įgaliotinius Toronte ir kitose vietovėse.

Po pranešimų diskusijos buvo gyvos, ypač dėl testamentų sudarymo. Iki šiol jais rūpinosi V. Ignaitis. Nutarta sudaryti komisiją, kuri su advokatais išdirbtų testamentų formas ir išsiuntinėtų nariams.

Susirinkimo pabaigoje A. Kojelaitis, kuris paaukojo KLF $ 100, dabar dar įtelkė $ 300 čekį V-bos pirmininkui A. Pacevičiui. Visi nuoširdžiai jam dėkojo ir plojo.

(Nukelta į 7 psl.)

toronto

popietė savuose namuose

A. Lukošius

Pokalbis apie meną

Šios popietės metu vienas nugirstas pašnekesys ir vėl ne juokais mus sudomino. Va ten, prie kraštutinio stalo, beužkandžiaudami ir užsigerdami, žodis po žodžio įsismagino ir įsisiūbavo popietės lankytojai.

Girdisi, kaip vienas klausia:

-Sakyk, ką pats galvoji ir manai apie šių laikų modernišką meną? Ar pačiam jis patinka ir kokios pats esi nuomonės?

-Nežinau, kokį meną turi mintyje? Menas tai labai plati sąvoka. Net žingsnio žengimas, rankos mostelėjimas, ištartiamas žodis, net kugelio ar srubos pagaminimas, tam tikra prasme, daugiau ar mažiau yra menas.

-Na ką gi pats čia dabar išsigalvojai? Aš ne apie kugelį klausiu, o apie tuos meninininkus, kurie čia pas mus dažnai surengia įvairių savo darbų parodas, išstato mirguliuojančius paveikslus, kurių aš, nors pasikark, negaliu suprasti.

-Tai ko gi pats dar jaudiniesi, kad nesupranti? Taip ir turi būti: niekas jų nesupranta, o jei suprastų, tai nebūtų modernūškas. Tas, kuris tą paveikslą nutapė, visai nenori, kad pats jį suprastum. Jei iš tikrųjų nori sužinoti mano nuomonę, tai štai jį: visi tie modernistai gali pleštį ir drąskytis arba dažais drabstytis, kiek tik jie išmano. Aš visai nepykstu ant jų, jei jie pleša tik sau ir savo draugams, tiems, kurie juos supranta. Betgi, jei jie nori, kad visuomenė juos suprastų, įvertintų ir gerai apie juos kalbėtų arba jų paveikslus pirktų, tai, vyruti, tu mano, čia gaunasi visai jau kitas reikalas.

Tai yra mano paprasčiausia, bet tiktu, teisinga nuomonė. Jei nori, kad žmonės suprastų ir pirktų, tai turi prietų žmonių skonio ir prisitaikyti. Aš net kelis kartus tokio vieno modernisto klausiau, ką reiškia štai šitas jo paveikslas. Šis atsakęs, kad jis reiškia tai, ką aš pats įsivaizduojąs. Atseit, jei aš įsivaizduoju, kad tai yra kopūstų daržas, tai toks ir yra. Jei aš sakyčiau, kad tai panašu į audrą, irgi gerai. Na, o jei aš apversiu jo paveikslą aukštyn kojom, tai tas taip pat galima.

-Štai tau, bobut, ir devintinės. Reiškia daryk ir žinokis kaip tik išmanai. Jei gu jis yra gabus, tai kodėl nepagavo, nesuviliojo mano žvilgsnio ir nepadarė, kad nors truputį ką nors suprasčiau?

-Tegul jie sau daro. Ir aš nesuprantu ir suprasti nenoriu. Man pilnai užtenka tokių, kaip Bugailiškis, Rūkštelė, Kasiulis. O ko gi jiems trūksta, pasakyk man? Čia aš matau mums mielus, lietuviškus laukus, sodybas, auksines kviečių ir rugių gubas atšlaitėse, šalia dar berželiai, kryžiai, rūpintojėliai visur pakeliais. Ir visai nesunku suprasti ir nereikia sau galvos kvarsinti, nei to paveikslo aukštyn kojomis kabinti.

-Na matai, draugužį, pasirodo, kad mudu per anksti užgimėm ir štai šiandieną jau daug kur neprimtampame, esame atsilikę.

-Aš ir nenoriu niekur pritapti. Atsimenu, kai mažas buvau, mūsų kieme žaisdami kačiukai su šuniukais per galvas vartydavosi, o ir mes vaikai nuo jų neatsilikdavome. O dabar, sulaukęs jau žilų plaukų, negi aš imsiu ant sienų galvomis žemyn paveikslus kabinėti.

-Niekas tau to daryti ir neverčia. Čia, brolau, matai laisvas kraštas. Gyvenk, galvok, daryk, pašyk ir po to kaip nori kabinėk - vienu žodžiu, daryk kaip išmanai.

-Tai geriau ir palikime tą temą. Greičiausiai, kad ne mums ją spręsti. Kam čia mums dar galvas kvarsinti.

Pašnekovai, užsisakę dar po bakalą alaus, maloniai leido laiką savuose namuose, bediskutuodami kitomis, jiems rūpimomis temomis.

LIETUVIŲ NAMAI

Birželio 4 d., šeštadienį, Karalienės Mortos svetainėje įvyko Kanados Lietuvių Fondo susirinkimas. Buvo išrinkta Fondo valdyba:

dr. A. Pacevičius, P. Januška, J. Bersėnas, E. Čuplinskas, V. Ignaitis, S. Jakubickas, J. Kšivickas, K. Jokšius, V. Montvilas, L. Tamošauskas, L. Skripkutė, V. Puteris ir keturi KLB atstovai. Revizijos komisijon išrinkti: V. Aušrotas, A. Bumbulis ir dr. A. Dailydė. Nutarta statutą pakeisti taip, kad per tris metus būtų perrenkama visa valdyba, kas met renkant trečdalį.

Pereitą sekmadienį, birželio 5 d., įvyko LN Vyrų organizuota gegužinė Clairevilie parke. Vieta buvo parinkta gražį, oras gegužinei puikus, tai ir lankytojų susilaukė gana daug, apie 400 asmenų. Nuotaika buvo tokia gera, kad dalyviai ragino panašią gegužinę vėl suruošti.

Pereitą sekmadienį Popietėje dalyvavo tik apie 140 svečių. Tatai primena, kad atostogų sezonas prasidėjo. Tolimų svečių buvo maža. Iš Australijos lankėsi ir svečių knygoje pasirašė daugelius žinomi svečiai sportininkai Aldona ir Leonas Baltrūnai iš Melbourne.

Kooperatinių butų pastatu, netoli LN lietuviai domisi. Per pirmas dvi savaites užinteresuotų butais užsirašė 88 asmenys. Būtų gerai, kad užinteresuoti paskubintų pranešti savo vardus, pavardes, adresus. Rašyti į LN, 1573 Bloor St., W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel: 533-9030.

Birželio 17 d., penktadienį Prisikėlimo Parapijos patalpose bus atidarytas lietuvių pavilijonas VILNIUS. Karavanas vyks iki birželio 25 d. Per tą laiką lietuviai svetimtaučiams pasirodys įvairiais valgiais, papročiais, muzika ir koncertais. Kiekvieną vakarą įvyks programa, kurią išpildys Gintaro Ansamblis ir Atžalyno grupės.

Lietuvius atstovaus Miss Vilnius-Lilija Zenkevičiūtė, pavilijono burmistras- Marius Rusinas ir pereitų metų išrinkta Miss Caravan- Ramona Siminkevičiūtė. Miss Vilniaus pareigos bus pasveikinti svečius prieš visus koncertus, paaiškinti svečiams apie mūsų parodas, valgius, kultūrą, istoriją ir pan. Lilija ir Marius, atstovaudami lietuvius, aplankys daugumą kitų pavilijonų.

Bendruomenė kviečiama paremti savo gausiu atsilankymu Vilniaus pavilijoną. Tai labai svarbu!!!

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9¼% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9½% už mortgičius
7½% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 15 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

Balio Maskeliūno
ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

st.catharines

KRONIKA

montrealis

Kviečiame visus į tradicinę Joninių šventę. Mes džiaugiamės savo jaunyste Nepriklausomoje Lietuvoje todėl, kad ten buvo mums viskas artima ir sava. Paveldėta meilė savai tėvynei, negęsta ir išeivijoje.

Lietuvių tauta yra labai turtinga savo tradicijomis bei papročiais. Vienas iš žymesnių tų papročių, tai yra Joninės. Kad tauta būtų gyva, yra būtina tuos gražiuosius mūsų papročius - tradicijas, perduoti mūsų jaunajai kartai, kuri sudarys tautos gyvasties tęstinumą.

Šiemet Joninių šventė ruošiama birželio mėn. 25 d. 6 val. vakaro /svečių patogumui, salė bus atidaryta ir anksčiau/. U.S.W Centre, Local 199 /Union Autoworkers Hall/ 123 Bunting Str. St. Catharines.

Programą atliks grakštusis Toronto jaunimo Meno ansamblis "Gintaras". Taip pat bus Jonų-Jonių pagerbimas ir kitos įvairenybės. Šokiams gros puikus orkestras.

Norime ir prašome, kad į mūsų taip kruopščiai ruošiamą Joninių šventę, kuo daugiau atvyktų lietuvių iš artimesnių ir tolimesnių Kanados ir Amerikos vietovių.

Čia nors keletą valandėlių pajusime lietuvišką šilumą ir gražūs "Gintaro" šokių ir dainų aidai nors trumpam perkels mūsų mintis į brangią tėvynę Lietuvą.

P.L. šaulių kuopos valdyba

ŠAUNIOS GINTARIEČIŲ VESTUVĖS

Alyvų žiedams besiskleidžiant, gegužės 21 dieną lietuvišką šeimą sukūrė du ilgamečiai Montrealio Gintaro Ansamblio jaunuoliai: Algis Lapinas ir Roma Naruševičiūtė. Jaunieji - abu gimę Montrealyje, abu baigę lietuvių mokyklą ir stipriai įsijungę į lietuvių muzikinį gyvenimą.

Vestuvių apeigos vyko šv. Kazimiero bažnyčioje. Jaunųjų pažadų palaiminimą suteikė klebonas kun. Feliksas Jucevičius. Mišioms patarnavo Danius ir Aras Plečaičiai.

Jaunajam ir pabroliams laukiant jaunosios prie altoriaus, Gintaro Ansamblio Sadutės melodijai skambant, pamažu į bažnyčią įėjo jaunoji Roma Naruševičiūtė, lydima savo tėvo ir pirmųjų pamergių, gėlėtose, šviesiai mėlynose suknelėse. Pirmoji pamergė buvo Gaila Naruševičiūtė, o jaunesnioji - Ramona Lapinaitė. Toliau sekė pabroliai ir pamergės Nick Benzar su Zita Rastapkevičiūte, Andrius Lapinas su Elaine Pakulyte, Arūnas Lapinas su Vida Žitkute ir Raimundas Kunnapuu su Mary Labelle.

Jungtuvių metu vargonavo Mlle Massicotte, o Aukojimo metu Gintaro Ansamblio orkestro garsai skambėjo nepaprastu grožiu Šuberto Ave Maria atliekant.

Vestuvės tęsėsi parapijos salėje su tradicinėmis apeigomis.

Su duona ir druska jaunuosius, įžengiančius į salę, pasitiko tėvai Hilda ir Zigmas Lapinai, Stasė ir Jonas Naruševičiai. Pasitiko ir virš 300 svečių, giminių, daugumas atvykusių iš kalmynės Amerikos. O jaunieji pabėrė visiems gausių ir skanių saldainių.

Po Jono Naruševičiaus jautrios įžanginės kalbos ir sveikinimo, visi dalyviai jaunųjų garbei sugiedojo Ilgiausių Metų!

Vaišėms įsibėgėjus, prisimenant mūsų senuosius papročius, pradėta ieškoti piršlio melagio, nors į jaunuosius žiūrint, neatrodė, kad jis galėjo daug kur sumeluoti...

Tačiau pasirodė skeptikai, su didelia kartuvių struktūra, tokia beveik kaip "Western" nuotykių filmose matomų, o po ja tabalavo ir stora kanapinė kilpa...

Vargas piršliui, kuris pasirodo buvo Paulius Povilaitis. Kai jis išsigynė savo nuodėmių, jaunajai užtariant išvengė liūdno likimo. Jaunoji piršliui atsilygino gražia austa juosta.

Pasirodė ir svočia bei garbės šeimininkė Ina Kličienė, palydima pamerginių Daivos Plečaitytės ir Audronės Lapinaitės. Ji įteikė

Algis ir Roma Lapinai sutuoktuvių dieną, kurie povestuvinei kelionei buvo išvykę į Florida.

jaunieiems simbolines dovanas: vyną - gyvenimo džiaugsmui ir linksmybei, pyragą karvojų - žemiškoms gėrybėms ir rožę - meilei.

Patvirtino Zigmo Lapino žodžius, tartus tą vakarą, kad jis labai patenkintas savo gražia, miela ir darbščia marčia - jaunoji nepagailėjo gražiųjų lietuviškų dovanų: juostų ir austą rankšluostį. Gavo ir svočia ir vestuves pravedęs jaunosios krikšto tėvas Vincas Plečaitis.

Giminių vardu sveikinimo žodį tarė Rimas Lapinas ir Juozas Plečaitis. Savo prasmingoje kalboje Zigmas Lapinas linkėjo, kad visi Gintaro Ansamblio dalyviai su-

(Nukelta į 8 psl.)

K L FONDO...

(Atkelta iš 6 psl.)

Bendrai suvažiavimas vyko labai sklandžiai, draugiškai, su jumoru. Buvo baigtas Tautos Himnu.

Svečiai buvo LN vadovybės pavaišinti kavute ir pyragaičiais. J.Krk

- Mirė Valerija Griganavičienė. Paliko dukterį Eleną su šeima ir kitus artimuosius.

PARDUODAME
CIL'S EXTERIOR
CIL's Acrylic Latex Lo-Sheen and Acrylic Latex Gloss can stretch your savings.

SALE PRICE $12.99/gal. For siding, brick and masonry.

SALE PRICE $13.99/gal. For doors, windows, trim and siding.

And you can cash in on CIL's oil-based Trutone Housepaint, too.

SALE PRICE $14.99/gal.

Oil-based housepaint and oil-based exterior trim housepaint. White only.

SALE ENDS JULY 9TH
QUINCAILLERIE DE LASALLE
HARDWARE ENRG.
Su patarimais ir kitais pasitarnavimais patenkinsime savo senus ir naujus klijentus!
7688, ÉDOUARD LASALLE
M. THÉROUX TÉL. 365-0470

LIQUIDATION
of current stock of
BUICK & PONTIACS
to make room for new arrivals
IŠPARDAVIMAS - LAUKIANT NAUJŲ AUTOMOBILIŲ -
Kreiptis į Leoną Gurecką, 489-5391, 366-2548.
36/36
mw montreal west automobile
PONTIAC & BUICK
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

agence d'assurance générale CONSTANTINI general insurance agency ltd.
487-5820
Donna Welburn, A.I.B.
Beatrice Oliver, A.I.B., B.A.
GILBERT L. CONSTANTINI, C.I.B.
Quebec Credit Union League Building
17 ronald drive
montreal west, p.q.
h4x1m9

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laiko saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

PAMINKLŲ GAMYBA
- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.
6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
- tel. 366-6237 / 3896

Skubiai išvalome, paimame, pristatome
M. PHILIPPE IZZI Prop.
SKAMBINKITE - 365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A CENTRALE
coin/ corner 5e ave 365-7146
495-90e AVE
coin / corner Bayne 365-1143

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281
- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS
Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LÉO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEIKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -
364-1470

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams!
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir naujų įrengimai. Gazinių prietaisų pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE LASALLE, 366-0330

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, prie Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

NL Spaudos Rėmėjų Bendrovės susirinkimas

Š. m. birželio 12 d. NL patalpose įvyko visuotinis NL B-vės narių-šėrininkų susirinkimas. Dalyvavo ne tik montrealiečiai, bet ir iš kitų tolimesnių vietovių buvo atsiųstas gausus skaičius įgaliojimų. Kai kurie asmenys buvo jų gavę iki 200.

Susirinkimą atidarė Julius Antolauskas, NL V-bos pirmininkas, pakvietęs susirinkimui pirmininkauti J. Girinį-Norvaišą. Į mandatų komisiją pasiūlyti Jonas Petrulis, Kostas Tolušis ir Pr. Juodkojis, kurie mielai sutiko atlikti savo pareigas. Sekretoriavo B. Naglienė.

Sekant dienotvarkę, buvo padaryti veiklos pranešimai J. Antolausko, Pr. Paukštaičio ir K. Martinėno: pasisakyta dėl teigiamų ir dėl pagerinimo reikalingų reikalų, kasos stovio. Atsakyta į klausimus, paliesta dalis aktualijų problemų.

Revizijos komisija iš Antano Čepulio ir J. Adomonio, trečiasis narys J. Zavys iš Montrealio išvykęs,- padarė pranešimą, radę kasos reikalus tvarkoje.

Svarstant einamuosius reikalus, buvo ypač užakcentuotas Pr. Paukštaičio perdidelis darbų užkrovimas. Ypač Elžbieta Kardelienė, gerai suprasdama tokią padėtį, ragino rasti būdų įjungti dar vieną žmogų į personalą.

Vienas svarbiausių dienotvarkės punktų buvo naujos valdybos rinkimai.

Į naująją valdybą išrinkti /alfabeto tvarka/:

Juozas Girinis-Norvaiša, Leonas Gureckas, Petras Klezas, Pranas Paukštaitis, Jonas Petrulis, Juozas Stankaitis, Juozas Šlaučiulis.

Revizijos komisijon išrinkti: Kostas Mickus, Vilius Pėteraitis, Kostas Tolušis.

Iš radio programos Lietuvos Aidai visuotinis susirinkimas gavo sveikinimą raštu. Sveikinama už laikymąsi objektyvumo ir už pritarimą vieningam darbui.

Naujoji valdyba pažadėjo ieškoti būdų didesnei talkai.

Susirinkimo pirmininkas uždarė oficialią dalį, kuri, malonu pastebėti, praėjo sparčiai ir sklandžiai. Padėkojęs senąjai valdybai už įdėtą darbą, linkėjo geros sekmės naujajai.

Po to buvo pastiprinta vienu, kitu sumuštiniu/kuriuos gražiai paruošė Klara Antolauskienė/, atsigaivinta vienu, kitu "stipresniu" gurkšneliu ir kava. Įvairios grupelės diskutavo toliau įvairius laikraščio klausimus praeityje ir dabartyje, pereidami ir prie šiaip aktualiųjų mūsų gyvenimo temų.

Po truputį kai kuriems išsiskirsčius, pasidarė nebe popietis, bet vakaronė, o netrukus-jau ir beveik naktonė. Atsirado dar vienas kitas gurkšnelis. Atrodo, kad buvo maloni ir gera proga pabūvoti ir pasikalbėti. Visų nuotaika- išlaikyti lietuviškąjį žodį gyvą. Juozo Šlaučiulio ir Igno Petrausko iniciatyva buvo surinkta 111 dol. laikraščiui paremti. Atrodo, kad išradingumo dar netrūksta, ir jei bendradarbiai ir toliau bus pasiryžę nepavargti, o gal ir naujų prisidės- mes, likimui lemiant, dar ilgai dirbsime, saugodami savo žodį.

Linda Jokubauskaitė, Jono ir Rosės dukterė - Kazimieros Jokubauskienės anūkė baigė University of Montreal gaudama daktaro mokslo laipsnį akių specialybėje (Optometry). Ji prieš tai - 1972 m. buvo baigusi Loyola ir gavusi Bachelor Sc. mokslo laipsnį.

ŠAUNIOS GINTARIEČIŲ...

(Atkelta iš 7 psl.)

kurtų lietuviškas šeimas.

Salėje matėsi nemažas skaičius retesnių svečių iš toliau: Rastapkevičiai, Valaičiai, Narai, Pritotkai, Mišiūnai, Antanavičiūtė, Liunebiurgeriai, Madeа ir daug kitų iš Amerikos. Ambrozaičiai, Dvilkai, Andriuliai, Tautkevičiai, Brigelienė, Kunapuu, Valčekūnai, Burghardaitė, Mačikūnai ir daug kitų iš Ontario.

Sklido ir skambios lietuviškos dainos! Puikios ir gražios valsės išlaikė ilgai svečius besišokančius ir bešokančius. ppo.

MERGVAKARIS

Lindai Vaupšaitei, Marijos ir Petro Vaupšų dukteriai buvo surengtas gražus mergvakaris AV salėje, birželio 5 d. Dalyvavo apie 200 moterų. Buvo įteikta daug vertingų dovanų, svečiai pavaišinti puikiai rengėjų suruoštomis vaišėmis.

TRAGIŠKA MIRTIS

Auto nelaimėje žuvo vienintėlis Augusto ir Lydos Naujokų sūnus Edis, 19 m. amžiaus, vos vieną mylią nuo savo namų. Vairuotojas buvo užmuštas vietoje, Edis- mirė nuvežtas į ligoninę.

• Staiga mirė Juozas Stugždinis, kuris paskutinius kelis metus gyveno pas K. ir A. Gudžiūnus. Velionis išgyveno apie 83 m. amžiaus.

• Juozas Urbanavičius, sulaukęs 70 m. amžiaus, buvo pagerbtas draugų tarpe. Ta proga jis paskyrė 70 dol. "Laisvė" laikraščiui remti.

Ar nebūtų gražu, kad sukaktuvininkas tokia proga būtų paskyręs auką visiems lietuviškiems laikraščiams? tuviškiems laikraščiams?

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA birželio 25 d., šeštadienį, 7.30 val. vakaro
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE
RENGIA
Joninės
VISŲ MONTREALIO LIETUVIŲ - JONŲ - JONIŲ PAGERBIMO
VAKARIENĘ.
Programoje: šilta vakarienė, bufetas, muzika, loterija.
Įėjimas suaugusiems 4 dol., jaunimui - 3 dol.
- Maloniai kviečiami visi dalyvauti -
Rengėjai

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400
AKTYVAI — virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	9%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias s-tas	7%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų-čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9¼%
		investacines	10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.
Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)
• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !
• UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !
PASIKALBĖKITE SU Manageriu LEO GUREKAS
mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

WALTER TRUMPA B. Sc.
LES IMMEUBLES
mainville-poirier inc.
REALTIES
Pirkti ar parduoti namus, žemės sklypus ar kitą nekilnojamą turtą Laurentians kalnuose, Montrealyje ar kur kt. kreipkitės 795 Ste Adele Blvd., Ste-ADELE, P.Q. - Tel. 229-3186 - Tiesioginė tel. linija iš Montrealio - 430-3516.

LEFEBVRE & ROBERT
AMEUBLEMENT - FURNITURE INC.
PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.
7635 CENTRALE cor. 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

JONAS & COTE REALTIES
5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3
VINCAS PIEČAITIS
VISOKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772, namų 366-7041

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd
Montreal,
Tel. 255-3536

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11 - 12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A. S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS — PHARMACISTS
M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS
Ouvert 9 a.m. à-to 10 p.m. Open.
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle
366-9742
365-0505

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME - PARDAVIME
(Specialybė - sklypai ir žemė)

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI ?
NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS
D.N. BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305
Tel: 273-9181-2-3, Res. 737-0844.
Montreal, Que.
Foto M.L.S. Sistema.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8.
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10,5%
Taupomasias s-tas	8%	Nekiln. turto	10,0%
Už pensijų planą	8,5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 1 metams	8,75%	Investacines nuo	10,5%
Termin. ind. 2 metams	8,75%		
Termin. ind. 3 metams	9,0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.